

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (Organisation Conjointe de Co-operation en matiere d'armement, OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (European Secure Software Defined Radio, ESSOR) tehdyn sopimuksen.

Sopimuksella Suomi osallistuu OCCARin yhteydessä toteutettavaan ohjelmistoradioprojektiin. OCCAR on vuonna 1996 perustettu kansainvälisiä puolustusmateriaalialan yhteisiä kahden- tai monenvälisiä kehityshankkeita koordinoiva kansainvälinen järjestö, jolla on sen yleissopimuksen mukaan oikeushenkilön asema.

OCCARin tavoitteena on lisätä puolustusmateriaalialan yhteistyötä ja sen tehokkuutta sekä kustannussäästöjä osallistujamaiden välillä, aktivoiden samalla eurooppalaisen teol-

lisuuden yhteistyötä ja osallistumista yhteisiin teknologiahankkeisiin.

Suomi on aiemmin ollut aktiivisesti mukana ohjelmistoradion kehittämisessä. OCCARin yhteydessä tapahtuva projekti edellyttää, että osallistujamaa hyväksyy OCCARin toiminnan keskeiset puitteet mukaan lukien OCCARin erioikeudet ja vapaudet, välityslausekkeen, joka koskee välimiesmenettelyä sekä vahingonkorvauslausekkeen.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus tulee voimaan päivänä, jona OCCAR saa tiedon Suomen valtiosisäisten menettelyjen loppuunsaattamisesta. Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohdана samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	4
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
4 ASIAN VALMISTELU.....	5
5 MUITA ESITYKSEEN VAIKUTTAVIA SEIKKOJA.....	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	8
1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön.....	8
1.1 Sopimus Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR).....	8
2 Lakiehdotuksen perustelut.....	14
3 Voimaantulo.....	14
4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys.....	14
LAKIEHDOTUS.....	16
Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	16
SOPIMUSTEKSTI.....	17
LIITE1.....	26
LIITE2.....	34
LIITE3.....	37

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Aktiivinen puolustusmateriaalialan yhteistyö on Suomen etujen mukaista. Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa 2004 todetaan, että Suomi osallistuu täysipainoisesti Euroopan Unionin (EU) voimavara- ja materiaaliyhteistyön kehittämiseen.

Suomi on liittynyt Euroopan puolustusvirastoon (European Defence Agency, EDA) vuonna 2004. EDAn piirissä voidaan kehittää yhteisiä eurooppalaisia kriisinhallinnan voimavaroja. Tavoitteena on eurooppalaisen puolustusalan tutkimuksen ja teknologian tehokkuuden parantaminen erityisesti edistämällä, tarvittaessa yhteistyössä yhteisön tutkimustoiminnan kanssa, tutkimusta, jonka tarkoituksena on täyttää tulevat puolustus- ja turvallisuusvoimavaravaatimukset ja siten vahvistaa Euroopan teollisia ja teknologisia valmiuksia.

EDAn puitteissa tehtävä materiaaliyhteistyö on Suomen puolustushallinnon intressissä, Suomi pitää puolustusvirastoa itselleen keskeisenä eurooppalaisena puolustusalan yhteistyöfoorumina.

Puolustusmateriaalialan hankkeissa ollaan menossa verkostomaisen puolustuksen suuntaan. Tiedon kulku ja tilannetietoisuus kriisinhallinnassa on yhä tärkeämpää. Ohjelmistoradiota pidetään uudentyypisenä tulevaisuuden viestintäteknologisenä kehitysmahdollisuutena. Ohjelmistoradiolla voidaan yhdistää aiempia lukuisia eri radioita yhdeksi, ohjelmistoilla muokattavaksi ja määriteltäväksi viestivälineeksi. Potentiaalinen käytettävyyssalue ulottuu puolustuksen tarpeiden lisäksi myös viranomaisyhteistyöhön ja siviilikriisinhallintaan. Ohjelmistoradioteknologia onkin saavuttanut lukuisien EDA-maiden ja Euroopan yhteisöjen (EY) komission kiinnostusta. Myös Yhdysvalloilla on ohjelmistoradioalan ohjelma (JTRS-hanke).

Suomi on jo aiemmissa yhteyksissä puoltanut ohjelmistoradioalan tutkimusta EDAn puitteissa. Kyseessä on EDAn niin sanotun B-kategorian tutkimus- ja teknologiahanke. Tämä tarkoittaa, että vain tietyt mukaan il-

moittautuneet maat ovat mukana. Hanke hyväksyttiin Euroopan Puolustusviraston yhteisprojektiksi helmikuussa 2007.

EDAn suunnitelmien mukaan hanke olisi tarkoitus toteuttaa puolustusmateriaalialan yhteistyöjärjestön OCCARin puitteissa. OCCAR on nähty yhtenä mahdollisena yhteistyötahona EDAn ohjelmissa (EDAA koskeva yhteinen toiminta, kohta 3.2.3).

OCCARin yleissopimus mahdollistaa muidenkin maiden kuin sen täysjäsenmaiden osallistumisen hankekohtaisesti OCCARin hankkeisiin. Tämä edellyttää näiden maiden hyväksyvän OCCARin toiminnan keskeiset puitteet.

Suomen puolustusministeriö allekirjoitti huhtikuussa 2007 aielausunnon Suomen puolustushallinnon osallistumisesta OCCARin hallinnoimaan ohjelmistoradioalan teknologiademonstraattorihankkeeseen (European Secure Software Defined Radio Technology Demonstrator Programme, ESSOR TDP).

Hankkeen muut osallistujamaat olisivat Ranska, Italia, Espanja, Ruotsi ja Puola, joista Ranska, Italia ja Espanja ovat OCCARin täysjäseniä. Hanke käynnistyisi OCCARin ohjelmapäätöksellä vuonna 2008.

OCCAR on vuonna 1996 perustettu kansainvälisiä puolustusmateriaalialan yhteisiä kahden- tai monenvälisiä kehityshankkeita koordinoiva kansainvälinen organisaatio, jolla on sen yleissopimuksen mukaan oikeushenkilön asema.

OCCARin tavoitteena on lisätä puolustusmateriaalialan yhteistyötä ja sen tehokkuutta sekä kustannussäästöjä osallistujamaiden välillä, aktivoiden samalla eurooppalaisen teollisuuden yhteistyötä ja osallistumista yhteisiin teknologiahankkeisiin.

OCCARin säännöt ja toimintatavat määritellään OCCARin yleissopimuksessa (OCCAR Convention) ja hallinnointimääräys (OCCAR Management Procedures, OMP)-asiakirjoissa.

OCCAR hallinnoi ja koordinoi jäsenmaidensa tiettyjä puolustusvälinehankinta-projekteja. Se voi tehdä hankintoja. OCCARin kirjattuina peruseriaatteina ovat muun muassa:

- kustannustehokkuus
 - vaatimusten ja metodien harmonisointi
 - Euroopan kilpailukykyinen puolustusteollinen perusta
 - joustavan palautteen periaate (global balance)
 - pääsy myös muille osallistujamaille
- OCCARin yleissopimukseen kirjattuja tavoitteita ovat tehokkuuden lisääminen ja materiaaliyhteistyön kustannusten vähentäminen.

OCCARin alkuperäisjäseniä ovat keskeiset puolustusteollisuuden tuottajamaat Ranska, Saksa, Italia ja Iso-Britannia. OCCAR perustettiin kyseisten maiden välisellä hallinnollisella järjestelyllä vuonna 1996. Tämän jälkeen perustajamaiden puolustusministerit allekirjoittivat OCCARin yleissopimuksen, joka tuli voimaan 28 päivänä tammikuuta 2001. Järjestöön ovat lisäksi liittyneet Belgia vuonna 2003 ja Espanja vuonna 2005.

OCCARin nykyisiä ohjelmia ovat eräät keskeiset eurooppalaiset puolustusteolliset yhteishankkeet kuten A400M-sotilaskuljetuskone, Boxer-taistelujoneuvo, Cobra-paikantamistutka, Fremmfregattihanke, FSAF-ilmatorjuntahanke ja TIGER-taisteluhelikopterihanke.

Järjestön yleissopimus mahdollistaa myös muiden maiden hankekohtaisen osallistumisen ilman yleissopimukseen liittymistä. Tätä ovat hyödyntäneet muun muassa Belgia, Luxemburg ja Turkki A400M-lentokonehankkeeseen liittyen.

OCCARin päätoimipaikka sijaitsee Bonnissa. OCCARin hallinnollinen keskuselin on Executive Agency (EA). Työntekijämäärä on tällä hetkellä noin 210.

OCCARin vastinpareina teollisuudessa ovat usein kuhunkin ohjelmaan osallisten maiden yrityksistä muokatut konsortiot tai vastaavat. Tämä liittyy sekä ohjelmien hankkeiden suureen kokoon sinänsä että teollisen tuotannon jaon tavoitteistoon, jota hankkeissa noudatetaan.

Keskeinen kysymys puolustusmateriaali-hankkeissa yleisesti on kotimaisuus ja teollinen osallistuminen. Lähtökohtana Euroopassakin on ollut maan omalta kansalliselta teollisuudelta saatava täysimääräinen tuki puolustukselle kaikilla teollisen tuotannon alueilla. Silloin, kun on eri syistä ollut pakko tur-

vautua ulkomaisiin hankintoihin, maat ovat käyttäneet esimerkiksi vastaostovelvoitteita.

Voimakkaat syyt ovat olleet ajamassa eurooppalaisia maita yhteisiin hankkeisiin. Kustannusten nousu puolustuksen alalla on ollut keskeinen syy. Tällöin on syntynyt kysymys siitä, kuinka sovittaa yhteen kansalliset teolliset tavoitteet ja monikansallinen yhteishanke. OCCAR soveltaa global balance-mallia.

OCCARin puitteissa kehitetyn Global balance-periaatteen mukaisesti osallistujamaan teollisuus saa tietyn tuotanto-osuutensa useamman ohjelman ja pitemmän, useita vuosia kestäväen ajanjakson kautta. Maiden tuotanto-osien jakautumista seurataan, ja tarvittaessa OCCARin johtokunta voi erityisten sääntöjen mukaan tasapainottaa tilannetta.

Perinteinen juste retour-malli lähtee puolestaan hankekohtaisesta teollisen tuotannon jakamisesta monikansallisissa hankkeissa. Tässä mallissa kukin osallistujamaa saa rahoitusosuuttaan vastaavan kansallisen tuotanto-osuuden hankkeessa. Kokemusperäisesti mallia on pidetty tehokkaana maiden työjaon turvaamiseen, mutta toisaalta malli on vakavasti haitannut hankkeiden toteuttamista kaupallisteollisesti mahdollisimman tehokkaasti.

Yhdysvaltain ohjelmistoradioalan ohjelma JTRS on vapauttanut osan käyttämästään ohjelmistoradioarkkitehtuurista (SCA, Software Communication Architecture) vapaaseen käyttöön. ESSOR –projektin yhtenä tavoitteena on kehittää mahdollisimman SCA –yhteensopiva eurooppalainen ohjelmistoradioarkkitehtuuri ja mahdollista ohjelmistoradioiden mahdollisimman hyvä yhteensopivuus myös Yhdysvaltojen JTRS –radioiden kanssa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Suomi on aktiivisesti puoltanut ohjelmistoradioalan yhteistä tutkimushanketta EDAn puitteissa.

Ohjelmistoradiohanke on Suomelle keskeinen puolustusalan tutkimus- ja kehityshanke. Osallistuminen sisältää merkittäviä yhteistyö- ja verkottumismahdollisuuksia Suomal-

le, koska hankkeella voidaan jatkaa Suomen aiempaa merkittävää kansallista ohjelmistoradioalan työtä. Suomi on kotimaisen teollisuuden kanssa tehnyt toimivan kansallisen ohjelmistoradion demonstraattorin. Suomalainen teollisuus olisi käytännössä osa ESSOR TDP-ohjelmassa tarjouksen laativaa yritysliittymää.

Ohjelmistoradioprojektin jatkaminen on Suomen intressissä, koska sillä voidaan jatkaa aiempaa kansallista ohjelmaa, nyt eurooppalaisena useamman maan yhteistyönä ja Suomelle läheisen EDA:n puitteissa. Myös OCCAR mahdollistaessaan hankekohtaisen yhteistyön tarjoaa Suomelle kiinnostavan yhteistyöfoorumin. Suomella ei toistaiseksi ole ollut muita sopivia hankkeita OCCAR-yhteistyön kannalta.

Osallistumalla edistetään yhteensopivuutta, puolustusmateriaaliyhteistyötä ja verkottumista eurooppalaisiin vastinpareihin sekä edistetään huoltovarmuutta. OCCAR edellyttää osallistujamailta toimintansa puitteiden hyväksymistä. OCCARin kanssa tehtävä sopimusjärjestely edellyttää Suomessa eduskunnan hyväksymistä, koska siihen sisältyy eduskunnan suostumusta edellyttäviä määräyksiä.

3 Esityksen vaikutukset

ESSOR TDP-hankkeen yhteenlasketut taloudelliset vaikutukset kaikkien osallistuvien maiden osalta on arvioitu noin 100 miljoonaksi euroksi. Maat osallistuvat hankkeeseen kansallisilla rahoitusosuuksillaan. Suomen osalta hankkeeseen varattu rahoitus on noin 10 miljoonaa euroa puolustusministeriön pääluokassa vuosina 2008–2012 (mom. 27.10.18).

Suomen osallistuminen hankkeeseen myös vuoden 2011 jälkeen aiheuttanee todennäköisesti puolustushallinnolle lisärahoitustarpeen vuoden 2012 jälkeen. Tämä rahoitus pyrittäisiin sisällyttämään kyseisten vuosien talousarvioon. Mahdollisesta hankkeen jatkorahoituksesta sovittaisiin osallistuvien tahojen kanssa erikseen. Varojen siirto OCCARille tapahtuisi OCCARin pyyntöjen perusteella kyseisille vuosille aikataulutettuina etukäteinä Suomen maksuina.

Kotimaiselle puolustus- ja turvallisuusalan teollisuudelle ja tiedeyhteisölle hanke sisältää merkittävän verkottumismahdollisuuden. Suomi on toistaiseksi harvoin ollut merkittävänä tuotekehitystyön tekijänä isoissa eurooppalaisissa puolustusjärjestelmien yhteiskehityshankkeissa. Tässä hankkeessa suomalainen teollisuus on kuitenkin mukana. Tausalla on Suomen merkittävä kansallinen IT-osaaminen ja jo tehty saman alan aktiivinen ja menestyksekkäs kansallinen työ (kotimainen demonstraattori). Hanke edelleen aktivoi alan yrityskehitystä. Resurssien käyttöä voidaan tehostaa ja harjoittaa puolustusmateriaaliyhteistyötä muiden asiasta kiinnostuneiden maiden kanssa.

Suomesta pääyrityksenä mukana on EB (Elektrobit Wireless Communications Oy). Yritykselle hanke voi avata markkinoita ohjelmistoradiolaitteiden ja -ohjelmistojen kansainväliselle myynnille.

ESSOR-hankkeen yhtenä tavoitteena on määritellä laitteistoriippumaton ohjelmistorajapinta, jonka ansiosta saman ohjelmiston voi ladata kaikille laitteistoille, jotka tukevat tätä yhteistä ohjelmistorajapintaa. Tämä tekee mahdolliseksi sen, että esimerkiksi EB voi jatkossa kilpailla ohjelmistoradiokaupoissa kansainvälisillä markkinoilla. Ostajat voivat vapaasti valita parhaan mahdollisen laitteistoalustan ja ladata sille yhteisesti kehitetyn ohjelmiston, toisin sanoen laitteisto ja ohjelmisto voidaan hankkia eri toimittajilta. Suomen kannalta on myös tärkeää pysyä teknisesti kehityksen eturintamassa. Kansallinen ohjelmistoradiotekniikan kehitys on selkeästi vähenemässä kansainvälisten yhteistoiminta-vaatimusten kasvattaessa merkitystään.

4 Asian valmistelu

Suomen merivoimat on aiemmin toteuttanut toimivan ohjelmistoradion demonstraattorin Suomen kansallisena hankkeena.

Ohjelmistoradiohanketta EDAn puitteissa on valmisteltu puolustusvoimien teknillisessä tutkimuslaitoksessa.

Suomi on EDAn työn yhteydessä aiemmin ilmoittanut voivansa kannattaa eurooppalaista yhteishanketta ohjelmistoradioalalla. Hanke on edistynyt suotuisasti muiden kiinnos-

tuneiden osallistujamaiden kartoittaessa yhteistyömahdollisuuksiaan. Hanke eteni B-kategorian yhteiseksi hankkeeksi EDAssa vuonna 2007.

OCCARin puheenjohtajamaalta saadun osallistumistarjouksen (Letter of Offer) perusteella Suomi on ilmoittanut joulukuussa 2007 vastauskirjeellään (Letter of Acceptance, LOA) Suomen aikeesta liittyä yhteiseen ohjelmistoradiohankkeeseen OCCARin ulkopuolisena osallistujamaana.

OCCARin yleissopimus mahdollistaa muidenkin maiden kuin sen täysjäsenmaiden osallistumisen hankekohtaisesti OCCARin hankkeisiin. Tämä edellyttää näiden maiden hyväksyvän OCCARin toiminnan keskeiset puitteet. Osallistuminen toteutetaan kirjeenvaihdolla tehtävällä sopimuksella, jossa osallistujavaltio sitoutuu hyväksymään OCCARin keskeiset säännöt ja toimintaperiaatteet. Lisäksi OCCARin johtokunnan on hyväksyttävä hanke niin sanotulla integrointipäätöksellä (Integration Decision) toteutettavaksi OCCARin puitteissa.

ESSOR-hankkeen osalta menettely on käytännössä toteutettu siten, että hankkeeseen osallistuvat Suomi, Ruotsi ja Puola ovat kukin erikseen OCCARin kanssa kirjeenvaihdon muodossa tehtävällä sopimuksella sitoutuneet ESSOR-hankkeeseen. OCCARin johtokunta on tehnyt hanketta koskevan integrointipäätöksen jo 5 päivänä kesäkuuta 2007. Tämän lisäksi, kun hankkeen valmisteluvaiheessa kävi ilmi, että joillakin ESSOR-hankkeeseen liittyvillä mailla on ongelmia OCCAR-sopimuksen liitteen 1 (erioikeudet ja vapaudet) ja 2 (välimesmenettely) määräajassa tapahtuvan kansallisen hyväksymisen suhteen, OCCAR ohjeisti osallistuvia maita, mukaan lukien Suomi, menettelemään siten, että ESSOR-hankkeen hyväksymiskirjeeseen liitetään tarvittaessa erillinen saatekirje, jossa todetaan, että sopimus tulisi kyseisen maan osalta voimaan vasta, kun tämä on ilmoittanut OCCARille valtiosääntönsä edellyttämien toimien loppuunsaattamisesta.

Edellä olevan johdosta tasavallan presidentti valtuutti puolustusministeri Jyri Häkämiehen 30 päivänä marraskuuta 2007 allekirjoittamaan Suomen hallituksen puolesta vastauskirjeen ja mainitun saatekirjeen. Näillä Suomi sitoutui OCCARin hallinnoimaan

ESSOR-ohjelmistoradiohankkeeseen. Suomi sitoutui siten soveltamaan OCCARin sääntöjä ja toimintatapoja väliaikaisesti, lukuun ottamatta Suomen saatekirjeessä mainittuja erioikeuksia ja vapauksia, välitysmenettelyä sekä korvausvelvollisuutta (OMP 4) koskevia määräyksiä, jotka edellyttävät Suomessa eduskunnan hyväksymistä ennen kuin niitä voidaan kansallisesti soveltaa. Näin ollen sopimus tulee Suomen osalta kokonaisuudessaan voimaan lopullisesti vasta, kun Suomi on ilmoittanut OCCAR:ille valtiosääntönsä edellyttämien toimien loppuunsaattamisesta.

Puolustusministerin edellä mainittu kirje lähetettiin OCCARille 7 päivänä joulukuuta 2007. OCCAR vastaanotti kirjeen 11 päivänä joulukuuta 2007. OCCARin johtokunnan puheenjohtajamaa Italia ilmoitti Suomen kirjeen vastaanottamisesta 24 päivänä tammikuuta 2008. Tämän jälkeen tasavallan presidentti antoi 28 päivänä maaliskuuta 2008 asetuksen sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta 4 päivästä huhtikuuta lukien. Väliaikaisesta soveltamisesta annettu asetus on tarkoitus kumota samassa yhteydessä, kun sopimus saatetaan varsinaisesti voimaan.

5 Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Päasesikunta on lähettänyt projektiupseerin valmistelemaan OCCARin alaiseen ESSOR-projektitoimiston perustamista.

ESSOR-projektiin osallistuvat valtiot määrittävät projektin yksityiskohtaiset velvoitteet ja sitoutuvat projektin käynnistämiseen yhteistoimintapöytäkirjalla (EUROPA MoUn alainen Technical Arrangement) ja ohjelmapäätöksellä (Programme Decision). Nämä asiakirjat eivät edellytä Suomessa perustuslain 8 luvun mukaista käsittelyä. Ohjelmapäätös on tarkoitus tehdä aikaisintaan kesäkuussa 2008 tai mahdollisesti syksyllä 2008. Kirjeenvaihdolla tehdyn ESSOR-hankkeeseen osallistumista koskevan sopimuksen kansalliset hyväksymistoimenpiteet tulisi saattaa päätökseen ennen kyseistä ajanjaksoa.

Ohjelmapäätöksen allekirjoittamisen jälkeen itse hanke käynnistyisi OCCARin hal-

linnoimana ja tilaukset tehtäisiin myöhemmin vuoden 2008 aikana.

Suomen kannalta OCCARin toimintaan osallistuminen hankekohtaisesti on hyvä tapa tutkia järjestön käytettävyyttä jatkossa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön**1.1 Sopimus Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmaterian liyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR)**

Heinäkuun 17 päivänä 2007 päivätyssä OCCARin tarjouskirjeessä esitetään Suomelle edellytykset, joilla Suomen hallitus voi osallistua ESSOR-teknologiademonstraattorihjelmaan (ESSOR TDP). ESSOR TDP -ohjelmaa hallinnoimaan perustetaan tarjouskirjeen mukaan ohjelmajohtoryhmä ja ohjelmakomitea, ja nämä hallinnoivat ohjelmaa OCCARin hallintomääräyksiä koskevissa asiakirjoissa (OCCAR Management Procedure, OMP) OMP 1, OMP 2, OMP 3 ja OMP 4 tarkoitetulla tavalla. ESSOR TDP -ohjelmaan sovelletaan OCCARista tehdyn yleissopimuksen liitteissä I ja II olevia määräyksiä erioikeuksista ja vapauksista sekä välitysmenettelylauseketta. Suomi sitoutuu toteuttamaan kaikki tarvittavat kansalliset menettelyt, joilla ESSOR TDP -ohjelmaa sovellettaessa myönnetään OCCARin henkilöstölle yleissopimuksen liitteessä I määrätty erioikeudet ja vapaudet sekä pannaan täytäntöön yleissopimuksen liitteessä II määrätty välitysmenettelylauseke.

Sopimuksen tultua voimaan Suomi neuvotelee ohjelmapäätöksen (Programme Decision) muiden ESSOR TDP -ohjelmaan osallistuvien valtioiden kanssa. Ohjelmapäätöksen on ehdottomasti oltava OCCARin sääntöjen ja määräysten mukainen. Osallistuessaan ohjelmaan Suomi sitoutuu noudattamaan asiakirjan OMP 2 liitteessä D määrättyjä suuntaviivoja. Samalla Suomi sitoutuu oikeudellisesti ohjelmaan samassa määrin kuin ohjelmaan osallistuvat OCCARin jäsenvaltiot. Ohjelmapäätös muodostaa OCCARin yleissopimuksen 38 artiklassa tarkoitetun päätöksen.

Tarjouskirje ja Suomen vastaus siihen muodostavat yhdessä OCCARin yleissopimuksen 37 artiklan mukaisen OCCARin ja Suomen hallituksen välisen sopimuksen ESSOR TDP -ohjelman hallinnoinnista OCCARissa.

Suomi ilmoitti 30 päivänä marraskuuta 2007 OCCARille hyväksymiskirjeellä ja siihen liittyvällä saatekirjeellä kiinnostuksensa ESSOR TDP -ohjelmaa kohtaan. Samalla todettiin, että Suomen on kuitenkin vielä täytettävä perustuslain edellyttämät kansalliset vaatimukset, jotka koskevat erioikeuksien ja vapauksien, välitysmenettelyn ja vastuiden hyväksymistä.

Tämän johdosta Suomi ilmoitti, että ennen ESSOR-ohjelmaa koskevan sopimuksen lopullista voimaantuloa, Suomi soveltaa väliaikaisesti OCCARin sääntöjä ja määräyksiä, lukuun ottamatta erioikeuksia ja vapauksia (OCCARista tehdyn yleissopimuksen liite I), välitysmenettelyä (OCCARista tehdyn yleissopimuksen liite II) ja vastuita (asiakirja OMP 4) koskevia sääntöjä ja määräyksiä.

Kirjeenvaihdolla tehty sopimus tulee voimaan saatekirjeen mukaan päivänä, jona OCCARin johtokunnan puheenjohtaja ottaa vastaan Suomen lopullista hyväksymistä koskevan kirjeen. Tämä voidaan toimittaa OCCARille edellyttäen, että eduskunta on hyväksynyt kirjeenvaihdolla tehdyn sopimuksen ESSOR-hankkeen aloittamisesta ja eduskunnan vastaus on esitelty tasavallan presidentille.

OCCARin yleissopimuksen liite I Erioikeudet ja vapaudet

Kirjeenvaihdon perusteella Suomi on sitoutunut tekemään vaadittavat kansalliset toimenpiteet erioikeuksien ja vapauksien antamiseksi OCCARin henkilöstölle. Erioikeudet ja vapaudet ovat yleissopimuksen liitteessä I.

OCCARin yleissopimuksen liitteessä I myönnettävät erioikeudet ja vapaudet noudattavat kansainvälisille järjestöille yleisesti myönnettäviä erioikeuksia ja vapauksia. Ne poikkeavat kuitenkin monilta kohdilta Suomessa voimassa olevasta lainsäädännöstä.

Suomi sitoutuisi antamaan erioikeuksia ja vapauksia kaikille niille henkilöille, jotka toimivat OCCARin tehtävissä, edustajina tai palveluksessa kansalaisuudesta riippumatta. Esimerkiksi, jos ESSOR-kokous pidettäisiin Suomessa, ei ketään OCCARin edustajaa saisi missään tilanteessa pidättää poliisin toimesta.

Oikeudet ovat voimassa OCCARin jäsenmaissa ja ESSOR-projektista tehdyn sopimuksen kautta myös Suomessa, Puolassa ja Ruotsissa. Seuraavassa on laajemmin perusteltu niitä artikloja, joiden katsotaan voivan vaikuttaa Suomeen projektiin osallistujana.

1 artikla. Artiklan mukaan OCCARin rakennukset ja toimitilat ovat loukkaamattomat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta liitteen 3 ja 4 artiklan soveltamista.

2 artikla. OCCARin arkistot ovat niin ikään loukkaamattomat.

3 artikla. Artiklan mukaan OCCAR on vapautettu tuomiovallasta ja täytäntöönpanosta paitsi:

(a) siltä osin kuin se on johtokunnan päätöksellä nimenomaisesti luopunut tästä vapaudesta yksittäistapauksessa; johtokunta on velvollinen luopumaan tästä vapaudesta kaikissa tapauksissa, joissa sen säilyttäminen estäisi oikeuden toteutumista ja siitä voidaan luopua haittaamatta OCCARin etuja;

(b) kolmannen osapuolen nostaman siviilikanteen osalta, kun kanne koskee OCCARille kuuluvalla tai sen lukuun käytetyllä moottoriajoneuvolla aiheutetusta onnettomuudesta johtuvaa vahinkoa, tai sellaisen liikennerikoksen osalta, jossa on käytetty tällaista ajoneuvoa;

(c) OCCARin tekemän sopimuksen mukaisesti annetun välitystuomion täytäntöönpanon osalta;

(d) oikeusviranomaisten päätökseen perustuvan ulosmittauksen osalta, kun ulosmittaus koskee OCCARin henkilöstön jäsenen palkka- tai palkkiosaamia OCCARilta.

OCCARin omaisuus ja varat on sijaintipaikastaan riippumatta vapautettu kaikenlaisesta pakko-otosta, menetetyksi tuomitsemisesta, pakkolunastuksesta ja takavarikoinnista. Ne on vapautettu myös kaikenlaisista hallinnollisista tai väliaikaisista oikeudellisista rajoituksista, jolleivät nämä ole tilapäisesti välttämättömiä estettäessä ja tutkittaessa onnetto-

muuksia, joissa on osallisina OCCARille kuuluvia tai sen lukuun käytettyjä moottoriajoneuvoja.

4 artikla. OCCARin virallisessa toiminnassa OCCAR, sen omaisuus ja tulot on vapautettu välittömistä veroista.

OCCARin hankkiessa tai käyttäessä sen virallisessa toiminnassa välttämättä tarvittavia huomattavan arvokkaita tavaroita tai palveluja, joiden hintaan sisältyy veroja tai maksuja, jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan toteutettava asianmukaiset toimet, joilla myönnetään vapautus tällaisista veroista tai maksuista taikka mahdollistetaan niiden palauttaminen.

5 artikla. OCCARin maahan tuomat tai maasta viemät taikka sen puolesta tuodut tai viedyt tavarat, joita se tarvitsee välttämättä virallisessa toiminnassaan, on vapautettu kaikista tuonti- ja vientimaksuista sekä kaikista tuonti- ja vientikielloista ja -rajoituksista.

6 artikla. Liitteen 4 ja 5 artiklaa sovellettaessa katsotaan OCCARin virallisen toiminnan sisältävän sen hallinnollisen toiminnan, mukaan lukien sen sosiaaliturvajärjestelmään liittyvä toiminta.

Liitteen 4 ja 5 artiklan määräyksiä ei sovelleta veroihin ja maksuihin, jotka ovat pelkästään maksuja julkisista yleishyödyllisistä palveluista.

7 artikla. Liitteen 4 ja 5 artiklan mukaista vapautusta ei myönnetä OCCARin henkilöstön jäsenten henkilökohtaiseksi hyödyksi hankittavista tai maahan tuotavista tavaroista tai suoritettavista palveluista.

8 artikla. Liitteen 4 artiklan mukaisesti hankittuja tai 5 artiklan mukaisesti maahan tuotuja tavaroita saa myydä tai luovuttaa ainoastaan vapautukset myöntäneiden jäsenvaltioiden määräämin ehdoin.

Tavaroiden ja palvelujen siirto OCCARin päämajan ja sen muiden yksiköiden välillä tai sen eri jaostojen välillä taikka niiden ja jäsenvaltion kansallisen laitoksen välillä OCCARin jonkin ohjelman toteuttamiseksi on vapautettu kaikenlaisista maksuista ja rajoituksista; jäsenvaltiot toteuttavat tarvittaessa kaikki asianmukaiset toimet myöntääkseen vapautuksen maksuista tai niiden palautuksen taikka poistaakseen rajoitukset.

9 artikla. OCCARin lähettämien tai sille lähetettävien julkaisujen ja muiden tietoaineistojen levittämistä ei artiklan mukaan rajoiteta millään tavoin.

10 artikla. OCCAR saa ottaa vastaan ja pitää hallussaan kaikenlaisia varoja, valuuttoja, käteisvaroja tai arvopapereita; se saa määrätä vapaasti niiden käyttämisestä yleissopimuksen mukaiseen tarkoitukseen ja pitää minkä tahansa valuutan määräisiä tilejä sen mukaan kuin on tarpeen sen velvoitteiden täyttämiseksi.

11 artikla. OCCARin virallisessa viestinnässä ja kaikkien sen asiakirjojen siirrossa sille myönnetään vähintään yhtä edullinen kohtelu kuin se kohtelu, jonka kukin jäsenvaltio myöntää muille kansainvälisille järjestöille. OCCARin virallista viestintää ei sensuroida minkään viestintävälineen osalta.

12 artikla. Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki asianmukaiset toimet helpottaakseen OCCARin henkilöstön jäsenten saapumista alueelleen, oleskelua siellä ja poistumista sieltä.

13 artikla. Jäsenvaltioiden edustajilla on tehtäviään suorittaessaan sekä kokouspaikalle ja kokouspaikalta matkustaessaan seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

(a) vapaus pidättämisestä ja muusta vapaudenriistosta sekä henkilökohtaisten matkatavaroiden takavarikoinnista;

(b) myös tehtäviensä päätyttyä vapaus tuomiovallasta tehtävissään suorittamiensa toimien osalta, suulliset ja kirjalliset lausunnot mukaan lukien; tämä vapaus ei kuitenkaan koske jäsenvaltion edustajan tekemää liikennerikosta eikä hänelle kuuluvalla tai hänen kuljettamallaan moottoriajoneuvolla aiheutettua vahinkoa;

(c) kaikkien virallisten asiakirjojensa loukkaamattomuus;

(d) oikeus käyttää koodeja ja ottaa vastaan asiakirjoja tai kirjeenvaihtoa erityiskuriirin välityksellä tai sinetöidyissä säkeissä;

(e) henkilökohtainen sekä puolisonsa ja alaikäisten lastensa vapaus kaikista maahan-tulorajoituksista ja ulkomaalaisten rekisteröintimuodollisuuksista;

(f) samat valuuttoja ja valuuttasäännöstelyä koskevat helpotukset, jotka myönnetään vieraiden valtioiden hallitusten edustajille tilapäisten virkatehtävien yhteydessä;

(g) samat henkilökohtaisia matkatavaroita koskevat tullihelpotukset, jotka myönnetään diplomaattisille edustajille.

Erioikeuksia ja vapauksia ei liitteen mukaan myönnetä jäsenvaltioiden edustajille heidän henkilökohtaiseksi hyödykseen vaan tarkoituksena varmistaa heidän täydellinen riippumattomuutensa OCCARIin liittyvien tehtävien suorittamisessa. Siksi jäsenvaltion on velvollinen luopumaan edustajan vapaudesta, jos sen säilyttäminen estäisi oikeuden toteutumista ja siitä voidaan luopua haittaamatta niitä tarkoituksia, joita varten se myönnettiin.

Takavarikosta rikosasioissa säädetään pakkokeinolain (450/1987) 3 ja 4 luvussa. Takavarikosta turvaamistoimena säädetään muun muassa oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa. Hallinnollisista pakko-toimista säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Omaisuuden pakkolunastuksesta säädetään muun muassa laissa kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977). Valmiuslaissa (1080/1991) säädetään omaisuuden pakkoluovutuksesta ja eräistä muista omaisuuden kohdistuvista pakkotoimista poikkeusolojen aikana. Rikokseen liittyvästä menettämisseuraamuksesta säädetään muun muassa rikoslaissa (39/1889). Ulosottokaareissa (705/2007) säädetään tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta.

Artiklan b kohdassa tarkoitettu vapautus tuomiovallasta merkitsee poikkeusta siviili-, rikos- ja hallinto-oikeudellisesta tuomioval-
lasta Suomen lainkäyttöpiirissä. Kohdassa c määrätty asiakirjojen loukkaamattomuus poikkeaa Suomen lainsäädännöstä muun muassa takavarikon ja paikkaan kohdistuvan etsinnän osalta. Artiklan d ja g kohdan määräykset laajentavat diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 4/1970) soveltamisalaa. Kohdan e määräykset maahantulorajoituksista poikkeavat ulkomaalaislain (301/2004) säännöksistä, jotka koskevat maahantuloa Suomeen.

14 artikla. Liitteen 15 artiklassa määrättyjen erioikeuksien ja vapauksien lisäksi johtajalla ja johtajan tehtävän ollessa avoinna hänen sijaisekseen nimetyllä henkilöllä on samat erioikeudet ja vapaudet, joihin vastaavan tason diplomaattisilla edustajilla on oikeus. Määräykset laajentavat diplomaattisia suhteita

ta koskevan Wienin yleissopimuksen soveltamisalaa.

15 artikla. OCCARin henkilöstön jäsenillä on seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

(a) myös OCCARin palveluksesta poistuttuaan vapaus tuomiovallasta tehtävissään suorittamiensa toimien osalta, kirjalliset ja suulliset lausunnot mukaan lukien; tämä vapaus ei kuitenkaan koske OCCARin henkilöstön jäsenen tekemää liikennerikosta eikä hänelle kuuluvalla tai hänen kuljettamallaan ajoneuvolla aiheutettua vahinkoa;

(b) vapaus kaikista asepalvelukseen liittyvistä velvoitteista;

(c) kaikkien virallisten asiakirjojensa loukkaamattomuus;

(d) samat kaikkiin maahanmuuttorajoitukseen ja ulkomaalaisten rekisteröintitoimiin liittyvät helpotukset, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen henkilöstön jäsenille; samat helpotukset myönnetään heidän talouteensa kuuluville perheenjäsenille;

(e) samat valuuttamääräyksiä koskevat erioikeudet, jotka tavallisesti myönnetään

kansainvälisten järjestöjen henkilöstön jäsenille;

(e) kansainvälisten kriisien yhteydessä samat kotiuttamiseen liittyvät helpotukset kuin diplomaattisilla edustajilla; samat helpotukset myönnetään heidän talouteensa kuuluville perheenjäsenille;

(f) oikeus tulla maahan tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen omaisuutensa ottaessaan vastaan tehtävänsä kyseisessä jäsenvaltiossa sekä oikeus viedä maasta tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen omaisuutensa päättäessään tehtävänsä tässä jäsenvaltiossa, kummassakin tapauksessa heidän on noudatettava sen jäsenvaltion tarpeelliseksi katsomia ehtoja, jonka alueella näitä oikeuksia harjoitetaan.

Kohdan b määräys poikkeaa perustuslaissa ja asevelvollisuuslaissa säädetystä asevelvollisuudesta. Kohtien a, c, d ja e osalta viitataan 13 artiklan perusteluihin. Kohta f laajentaa diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen soveltamisalaa.

16 artikla. Muilla asiantuntijoilla kuin 15 artiklassa tarkoitetuilla henkilöstön jäsenillä on OCCARIin liittyviä tehtäviään tai OCCARin määräämiä erityistehtäviä suorittaes-

saan seuraavat erioikeudet ja vapaudet siltä osin kuin nämä ovat tarpeen heidän tehtäviensä suorittamiseksi, myös sellaisten matkojen aikana, joita he tekevät suorittaessaan tehtäviään tai erityistehtäviä:

(a) vapaus tuomiovallasta tehtävissään suorittamiensa toimien osalta, kirjalliset ja suulliset lausunnot mukaan lukien, paitsi jos on kyse asiantuntijan tekemästä liikennerikoksesta tai hänelle kuuluvalla taikka hänen kuljettamallaan moottoriajoneuvolla aiheutetusta vahingosta; asiantuntijoilla on tämä vapaus senkin jälkeen, kun heidän palvelussuhteensa OCCARIin on päättynyt;

(b) kaikkien virallisten asiakirjojen loukkaamattomuus;

(c) samat raha- ja valuuttamääräyksiä sekä henkilökohtaisia matkatavaroita koskevat helpotukset, jotka myönnetään vieraiden valtioiden virkamiehille tilapäisten virkatehtävien yhteydessä.

Kaikkien kohtien osalta viitataan 13 ja 15 artiklojen perusteluihin.

17 artikla. Johtokunnan määräämiä ehtojen ja menettelyjen mukaisesti OCCARin johtajalta ja henkilöstön jäseniltä kannetaan OCCARille menevää veroa OCCARin maksamista palkoista ja palkkioista. Nämä johtajan ja henkilöstön jäsenten palkat ja palkkiot on vapautettu kansallisesta tuloverosta; jäsenvaltioilla on kuitenkin oikeus ottaa nämä palkat ja palkkiot huomioon arvioidessaan muista lähteistä saatavista tuloista kannettavien verojen määrää.

Artiklan 1 kappaleen määräyksiä ei sovelleta elinkorkoihin ja eläkkeisiin, joita OCCAR maksaa entisille johtajilleen ja entisille henkilöstönsä jäsenille.

18 artikla. Artiklan 18 mukaan liitteen 15 ja 17 artiklaa sovelletaan kaikkiin henkilöstön jäsenten ryhmiin, joihin sovelletaan OCCARin henkilöstösääntöjä. Jollei henkilöstösääntöjen 22 artiklan 1 kappaleesta muuta johdu, johtokunta päättää, mihin asiantuntijoiden ryhmiin 16 artiklaa sovelletaan. Artiklassa tarkoitettujen henkilöstön jäsenten ja asiantuntijoiden nimet, asemat ja osoitteet ilmoitetaan ajoittain jäsenvaltioille. Koska artiklassa määritellään lainsäädännön alaan kuuluvia asioita, kuuluu artiklakin lainsäädännön alaan.

19 artikla. Jos OCCAR perustaa oman sosiaaliturvajärjestelmän, OCCARin johtaja ja henkilöstön jäsenet vapautetaan kaikista pakollisista kansallisille sosiaaliturvaelimille suoritettavista maksuista, jollei jäsenvaltioiden kanssa 24 artiklan mukaisesti tehtävistä sopimuksista muuta johdu.

20 artikla. Artiklan 20 mukaan liitteessä määrättyjä erioikeuksia ja vapauksia ei myönnetä asiantuntijoille kuten ei OCCARin johtajalle tai henkilöstön jäsenillekään heidän henkilökohtaiseksi hyödykseen. Ne myönnetään yksinomaan tarkoituksena varmistaa kaikissa olosuhteissa OCCARin esteetön toiminta ja niitä nauttivien henkilöiden täydellinen riippumattomuus.

21 artikla. OCCAR toimii kaikkina aikoina yhteistyössä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa helpottaakseen asianmukaista oikeudenkäyttöä, varmistaakseen poliisin määräysten sekä räjähteiden ja helposti syttyvän materiaalin käsittelyä, kansanterveyttä ja ammattientarkastusta koskevien määräysten tai muun vastaavan kansallisen lainsäädännön noudattamisen sekä estääkseen tässä liitteessä määrättyjen erioikeuksien, vapauksien ja helpotusten väärinkäytön.

Artiklassa tarkoitettua yhteistyön menettelyistä voidaan määrätä 24 artiklassa tarkoitetuilla täydentävillä sopimuksilla.

22 artikla. Kullakin jäsenvaltiolla on oikeus toteuttaa kaikki asianmukaiset varotoimet turvallisuutensa varmistamiseksi.

23 artikla. Artiklan 23 mukaan OCCARin jäsenvaltiot eivät ole velvollisia myöntämään 13 ja 14 artiklassa, 15 artiklan b, e ja g kohdassa ja 16 artiklan c kohdassa tarkoitettuja erioikeuksia ja vapauksia omille kansalaisilleen tai henkilöille, jotka ottaessaan vastaan tehtävänsä kyseisessä jäsenvaltiossa oleskelevat siellä pysyvästi. Artikla ei koske Suomea, joka ei ole OCCARin jäsenvaltio, mutta voi koskea suomalaista OCCARin palkattuun henkilökuntaan kuuluvaa tai asiantuntijaa, joka oleskelee pysyvästi jossain jäsenvaltiossa ottaessaan vastaan tehtävänsä.

24 artikla. Johtokunnan päätöksellä OCCAR voi tehdä yhden tai useamman jäsenvaltion kanssa täydentäviä sopimuksia tämän liitteen määräysten täytäntöön panemiseksi kyseisten valtioiden osalta sekä muita järjes-

telyjä, joilla turvataan tehokas toiminta ja sen edut.

25 artikla. OCCARin omistamalla tai käytämällä ajoneuvoilla on niiden käyttöjäsenvaltion lakien ja määräysten edellyttämä vastuuvakuutus. OCCAR vaatii palvelussuhteesta sopimisen ehtona, että sen henkilöstön jäsenten omistamalla tai käyttämällä ajoneuvoilla on niiden käyttöjäsenvaltion lakien ja määräysten edellyttämä vastuuvakuutus.

OCCARin yleissopimuksen liite II Välitysmenettely

OCCARin yleissopimuksen XIV artikla sisältää määräykset riitojenratkaisumenettelystä silloin, kun jäsenvaltioiden välillä syntyy erimielisyyttä yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta. Ensisijaisesti erimielisyydet tulisi pyrkiä ratkaisemaan neuvottelemalla. Riidat, joita ei ole onnistuttu ratkaisemaan neuvottelemalla, voidaan saattaa välitysmenettelyn avulla ratkaistavaksi. Suomi sitoutuu välitysmenettelyyn OCCARin kanssa tehtävällä kirjeenvaihdolla.

Välitysmenettelystä määrätään tarkemmin OCCARin liitteessä II. Välimiesoikeudessa on kolme jäsentä, joista kumpikin riidan osapuoli nimeää yhden. Osapuolten nimittämät jäsenet valitsevat kolmannen välimiehen, joka toimii puheenjohtajana. Jos osapuoli ei nimitä omaa jäsentään kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun tallettaja on ottanut vastaan välitysmenettelyä koskevan pyynnön, toinen osapuoli voi pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa valitsemaan tämän välimiehen mahdollisimman pian. Välimiesoikeus voi suositella jommankumman osapuolen pyynnöstä suoja-toimia. Riidan osapuolet vastaavat välimieskäsittelystä johtuvista kuluista pääsääntöisesti yhtä suurin osuuksin. Välimiesoikeuden tuomio on lopullinen ja se sitoo kaikkia riidan osapuolia.

OCCARin hallinnointimääräykset

OCCARin hallinnointimääräys (OMP) 1 käsittelee OMPien merkitystä yleisesti. OMPien tarkoituksena on muun muassa luoda yhtenäisiä hyviä käytäntöjä ja ohjeita ja niitä sovelletaan OCCARin ohjelmissa, jollei

muuta ole kunkin osalta erikseen päätetty. OMP 1:ssä määritellään myös ohjelmissa käytettäviä erilaisia toimielimiä ja niiden tehtäviä. ESSORin osalta sovelletaan OMP 1–4. Sovellettaviksi tulevista hallintomääräyksistä OMP 4 sisältää lainsäädäntöön alaan kuuluvia kohtia, jotka edellyttävät eduskunnan suostumusta. Tämän vuoksi siitä tehdään selkoa esityksessä tarkemmin.

OMP 2 käsittelee erilaisten ohjelmien integroimista OCCARIin. Erikseen käsitellään sellaiset ohjelmiin liittyvät prosessit, joissa on mukana ei-jäsenvaltioita. OMP 2:ssa määritellään myös ohjelmistojen järjestelyasiakirjat. OMP 2:n liitteenä on muun muassa ”Programme Decision” –asiakirjan malli. Kyseisen kaltainen asiakirja on tarkoitus laatia myös ESSORista.

OMP 3 täydentää ensisijaisesti OCCARin yleissopimuksen kohtia yhteistyöstä ja OCCARin roolista, yleisestä organisaatiosta, tietyistä toimielimistä (The Board of Supervisors, Executive Administration) ja yhteistyöstä ei-jäsenvaltioiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa.

OCCARin oikeudellisia kysymyksiä koskeva hallintomääräys OMP4

OMP 4 käsittelee oikeudellisia kysymyksiä lukuun ottamatta palvelussuhdeasioita. OMP 4 on laajahko. OMP 4:n mukaan OCCARin hallinnoimaan ohjelmaan osallistuvilla muilla valtioilla kuin jäsenvaltioilla ei ole äänioikeutta OCCARin hallintoa tai menettelytapoja koskevissa asioissa. Päätökset, jotka liittyvät yksinomaan kyseiseen ohjelmaan, tehdään siihen osallistuvien muiden valtioiden kuin jäsenvaltioiden suostumuksella, noudattaen ohjelmapäätöksessä sovittua päätöksentekomenettelyä.

Ohjelmaan osallistuvien valtioiden välinen riita, joka koskee ohjelmapäätöksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan mahdollisuuksien mukaan neuvotteluteitse. Jollei riitaa saada ratkaistuksi neuvotteluteitse, se saatetaan riidan osapuolen pyynnöstä ratkaistavaksi välitysmenettelyssä OCCARin yleissopimuksen liitteessä II määrättyjä edellytyksiä noudattaen.

OCCARin hallintoryhmän ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden välinen erimielisyys,

joka koskee ohjelmapäätöksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan neuvotteluteitse johdotuntatasolla, eikä sitä saateta ratkaistavaksi kolmannelle osapuolelle eikä kansainväliseen tuomioistuimeen.

Jos ohjelmaan osallistuva valtio aiheuttaa ohjelman yhteydessä vahinkoa OCCARille, sen henkilöstölle tai sen asiantuntijoille, vahingosta aiheutuneista kuluista vastataan seuraavasti:

- jos ja siltä osin kuin ohjelmaan osallistuva valtio, sen henkilöstö tai sen edustaja on aiheuttanut vahingon piittaamattomalla teolla tai laiminlyönnillä, tahallisuudella, rikkomuksella tai törkeällä huolimattomuudella, kyseinen ohjelmaan osallistuva valtio vastaa vahingosta aiheutuneista kuluista yksin,

- muussa tapauksessa vahingosta aiheutuneista kuluista vastaavat ohjelmaan osallistuvat valtiot kyseistä ohjelmaa koskevan ohjelmapäätöksen vastuumääräyksissä määrättyssä ja vahingon aiheuttamisajankohtana sovellettavassa suhteessa.

Kaikkiin oikeudenkäynteihin, jotka pannaan vireille ohjelmaosapuolta vastaan yksinomaan ohjelmaan liittyvässä asiassa, osallistuu yksinomaan OCCARin hallintoryhmä riippumatta siitä, toimiiko OCCAR ohjelmasopimuksen perusteella omissa nimissään vai ohjelmaan osallistuvien valtioiden puolesta. Ohjelmaan osallistuva valtio panee vireille tällaisen oikeudenkäynnin ainoastaan OCCARin hallintoryhmän välityksellä.

OCCARin periaatteena on pyrkiä mahdollisuuksien mukaan ratkaisemaan OCCARin ja kolmansien osapuolten väliset riidat neuvotteluteitse. OCCAR voi jäsenvaltioiden suostumuksella, kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuvien valtioiden suostumuksella, jos asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan, sopia kolmannen osapuolen kanssa tällaisen riidan saattamisesta ratkaistavaksi välitysmenettelyssä.

OMP 4:ssä määrätään myös ohjelmaosapuolen ja OCCARin omistamista tiedoista, tietojen luovuttamisesta ja tietojen käytämisestä. Ohjelmaan osallistuvat muut valtiot kuin jäsenvaltiot eivät saa luovuttaa tai käyttää OCCARin tietoja, jotka OCCAR on tuottanut kyseisen ohjelman ulkopuolella, jollei OCCAR anna siihen kirjallista ennakkosuostumusta.

Jollei asiaa koskevista laeista ja määräyksistä muuta johdu, OCCARin tekemissä ohjelmasopimuksissa edellytetään, että ohjelmaosapuoli (alihankkijat mukaan lukien) tekee ensimmäiset ohjelmassa tehty keksintöä koskevat patenttihakemukset siinä ohjelmaan osallistuvassa valtiossa, jossa keksintö on tehty. OCCAR vaatii ohjelmaosapuolta ilmoittamaan sille ohjelmasopimuksen osalta tehdyistä patenttihakemuksista. Lisäksi OCCAR varmistaa, että ohjelmaan osallistuvilla valtioilla on oikeus maksutta käyttää keksintöä tai antaa se käytettäväksi puolustustarkoituksiin.

OMP 4:ssä käsitellään myös sopimuksia koskevia erityiskysymyksiä kuten sitä, mitä lakia kulloinkin sovelletaan.

2 Lakiehdotuksen perustelut

Laki Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä

1 §. Lain 1 § sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta ja käsittelyjärjestystä koskevassa jaksossa.

2 §. Lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella. Tarkoituksena on, että laki tulee voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehty sopimus tulee voimaan päivänä, jona OCCAR saa tiedon Suomen valtiosisäisten menettelyjen loppuunsaattamisesta. Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

Suomi on soveltanut sopimusta osittain väliaikaisesti allekirjoittamisesta lukien. Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaalialan yhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehdyn sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta annettu tasavallan presidentin asetus (188/2008) on tarkoitus kumota samalla, kun sopimuksen voimaansaattamisasetus annetaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan kansainvälisen sopimuksen määräys luetaan lainsäädännön alaan kuuluvaksi, 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatuksen perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä 5) taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyin säännöksen kanssa (PeVL 11 ja 12/2000 vp).

Suomi on sitoutunut soveltamaan väliaikaisesti sopimusta Suomen osallistumisesta OCCARin hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin siltä osin, kun sopimuksen määräykset eivät edellytä eduskunnan suostumusta. Määräyksiä, joilta eduskunnan suostumusta edellytetään, ovat osana sopimusta hyväksytyt OCCARin yleissopimuksen erioikeuksia ja -vapauksia koskeva I liite, välimiesmenettelyä koskeva

II liite sekä oikeudellisia sääntöjä koskeva hallintomääräys (OMP4).

OCCARin yleissopimuksen I liite sisältää lukuisia määräyksiä jäsenvaltioiden edustajien ja OCCARin henkilökunnan erioikeuksista ja vapauksista, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan (PeVL 38/200 vp ja PeVL 49/2001). OCCARin yleissopimuksen I liitteen 16 artiklan mukainen tuomiovaltaan liittyvä vapautus poikkeaa niin siviili-, rikoskuin hallinto-oikeudellisesta tuomiovallasta Suomen lainkäyttöpiirissä ja kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Asiakirjojen loukkaamattomuus, josta määrätään liitteen useassa kohdassa poikkeaa Suomen lainsäädännöstä muun muassa takavarikon ja paikkaan kohdistuvan etsinnän osalta.

Liitteen 18 artiklan määräykset täsmentävät sitä henkilöryhmää, jolle myönnetään lainsäädännön alaan kuuluvia erioikeuksia ja vapauksia, ja kuuluvat siten myös lainsäädännön alaan.

Liitteessä määrätään myös verovapauksista. Perustuslain 81 §:n 1 momentin ja 121 §:n 3 momentin mukaan verovelvollisuuden perusteista säädetään lailla. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

15 artiklan a kohdan a ja 16 artiklan a kohdan määräykset merkitsevät poikkeusta siviili-, rikos- ja hallinto-oikeudellisesta tuomiovallasta Suomen lainkäyttöpiirissä. 13 artiklan c kohta ja 15 artiklan d kohdan määräykset sisältävät poikkeuksia ulkomaalaislain määräyksistä. Useat liitteen määräykset merkitsevät laajennusta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen soveltamisalaan ja kuuluvat lainsäädännön alaan.

OCCARin yleissopimuksen II liite koskee sopimuspuolten välisten sopimuksen tulkinnaa tai soveltamista koskevien riitojen ratkaisemista välitysmenettelyssä. Välitysmenettelyssä voi Suomea sitovalla tavalla tulla vahvistetuksi, miten tiettyä, lainsäädännön alaan kuuluvaa sopimusmääräystä on tulkittava. Tällaisen oikeudellisesti sitovan tulkinnan

voidaan katsoa jossain määrin koskevan valtion täysivaltaisuutta ja kuuluvan lainsäädännön alaan, vaikkei se perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan kansainväliseen yhteistoimintaan luonnostaan kuuluvana seikkana olekaan ristiriidassa nykykaisen täysivaltaisuuskäsityksen kanssa (PeVL 31/2001 vp).

OCCARin hallinnointimääräysten OMP 4 sisältää vahingonkorvauslain alaan kuuluvia määräyksiä. Edelleen OMP 4:n omistusoikeutta tietoihin sekä tietojen luovuttamista, käyttöä ja suojaamista koskevat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Suomessa viranomaisten asiakirjojen julkisuus on pääsääntö. Jokaisella on perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tätä oikeutta voidaan rajoittaa välttämättömistä syistä vain lailla. Määräykset edellyttävät eduskunnan hyväksymistä.

Edellä sanotuilla perusteilla sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamiseksi voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi kirjeenvaihdolla 11 päivänä joulukuuta 2007 Madridissa tehdyn Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmaterialiyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ES-SOR) tehdyn sopimuksen

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus

Laki

Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Madridissa 11 päivänä joulukuuta 2007 Suomen osallistumisesta eurooppalaisen puolustusmateriaaliyhteistyöjärjestön (OCCAR) hallinnoimaan Euroopan Puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (ESSOR) tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat

määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Puolustusministeri *Jyri Häkämies*

Sopimusteksti

Liite

ORGANISATION FOR JOINT
ARMAMENT CO-OPERATIONORGANISATION FOR JOINT
ARMAMENT CO-OPERATIONAsiakirja nro 324/41/4120
Madridissa 17. heinäkuuta 2007
PoC: Reyes TORRES,
puh. +34913955261File Number: 324/41/4120
Madrid 17. July 2007
PoC: Reyes TORRES,
Phone. +34913955261Jyri Häkämies
Puolustusministeri
Eteläinen Makasiinikatu 8
PL 31
FIN-00131 Helsinki, Suomi**To** Mr Jyri Häkämies
Minister of Defence
Eteläinen Makasiinikatu 8
PO Box 31
FIN-00131 Helsinki, Finland**Asia:** ESSOR-teknologiademonstraattori-
ohjelma – Tarjouskirje**Subject:** ESSOR Technology
Demonstration Programme Letter of Offer**Liitteet:** A. Hyväksymiskirjeen malli
B. Integrointipäätös**Attachment(s):** A. Letter of acceptance
model
B. Integration Decision

Arvoisa ministeri,

Dear Minister,

sen johdosta, että edustajiemme väliset keskustelut ovat tehneet mahdolliseksi määritellä edellytykset, joilla Suomen hallitus voi osallistua ESSOR-teknologiademonstraattori-ohjelmaan (ESSOR TDP), ja että OCCARin johtokunta on 5. kesäkuuta 2007 tehnyt ESSOR TDP -ohjelmaa koskevan integrointipäätöksen, jolla se on hyväksynyt ESSOR TDP -ohjelman OCCARin hallinnoitavaksi, ja edellyttäen, että Suomen hallitus osallistuu ohjelmaan sen sopimuksen mukaisesti, jonka osallistuvat valtiot aikanaan allekirjoittavat, minulla on kunnia ehdottaa OCCARin puolesta seuraavia määräyksiä:

1. ESSOR TDP -ohjelmaa hallinnoidaan kaikkien OCCARin sääntöjen ja määräysten mukaisesti.
2. ESSOR TDP -ohjelmaa hallinnoimaan perustetaan ohjelmajohtoryhmä ja ohjelma-

Following the discussions between our representatives which permitted the definition of the conditions applying to your participation in the ESSOR Technology Demonstrator Programme (ESSOR TDP), and following the Integration Decision relating to the ESSOR TDP, approved by the BoS on the 5 June 2007, by which the OCCAR BoS has given its approval to the management of the ESSOR TDP by OCCAR and subject to the participation of your Government in that programme in accordance with the agreement between Participating States to be signed in due course, I have the honour to propose, on behalf of OCCAR, the following provisions:

1. The ESSOR TDP shall be managed in accordance with all OCCAR rules and procedures.
2. A Programme Board and a Programme Committee are created and shall manage the

komitea, ja nämä hallinnoivat ohjelmaa OCCARin hallintomääräyksiä koskevissa asiakirjoissa OMP 1, OMP 2, OMP 3 ja OMP 4 tarkoitetulla tavalla. ESSOR TDP -ohjelmaan sovelletaan OCCARista tehdyn yleissopimuksen liitteissä I ja II olevia määräyksiä erioikeuksista ja vapauksista sekä välitysmenettelylauseketta. Suomen tasavalta sitoutuu toteuttamaan kaikki tarvittavat kansalliset menettelyt, joilla ESSOR TDP ohjelmaa sovellettaessa myönnetään OCCARin henkilöstölle yleissopimuksen liitteessä I määrätty erioikeudet ja vapaudet sekä pannaan täytäntöön yleissopimuksen liitteessä II määrätty välitysmenettelylauseke.

3. Tämän sopimuksen tultua voimaan Suomen tasavalta neuvottelee ohjelmapäätöksen muiden ESSOR TDP ohjelmaan osallistuvien valtioiden kanssa, ja ohjelmapäätöksen on ehdottomasti oltava OCCARin sääntöjen ja määräysten mukainen, ja osallistuessaan ohjelmaan Suomen tasavallan on ehdottomasti noudatettava asiakirjan OMP 2 liitteessä D määrättyjä suuntaviivoja. Allekirjoittamalla ohjelmapäätöksen Suomen tasavalta sitoutuu oikeudellisesti ohjelmaan samassa määrin kuin ohjelmaan osallistuvat OCCARin jäsenvaltiot. Ohjelmapäätös muodostaa OCCARista tehdyn yleissopimuksen 38 artiklassa tarkoitetun päätöksen.

4. Tämä kirje ja teidän vastauksenne muodostavat yhdessä yleissopimuksen 37 artiklan mukaisesti OCCARin ja Suomen hallituksen välisen sopimuksen ESSOR TDP -ohjelman hallinnoinnista OCCARissa. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona OCCARin johtokunnan puheenjohtaja ottaa vastaan hyväksymiskirjeenne.

Olisin kiitollinen, jos vahvistaisitte Suomen hallituksen hyväksyvän edellä olevat määräykset.

Kunnioittavasti"

José Antonio Alonso Suárez

Espanjan puolustusministeri

ESSOR TDP, as described in OMP 1, 2, 3 and 4. The privileges and immunities provisions and the arbitration clause described in Annex I and II of the OCCAR Convention shall apply to the ESSOR TDP. The Republic of Finland agrees to undertake all the necessary national procedures to grant to OCCAR staff the privileges and immunities described in Annex I of the OCCAR Convention and to give effect to the arbitration clause described in Annex II of the OCCAR Convention in application to the ESSOR TDP.

3. After the entry into force of this agreement, the Republic of Finland shall negotiate the Programme Decision with the other States participating in the ESSOR TDP, on the strict understanding that this Programme Decision shall respect OCCAR rules and procedures and that the participation of the Republic of Finland shall be consistent with the guidelines at Annex D of OMP 2. By signing the Programme Decision, the Republic of Finland shall be legally bound to the programme to the same extent as OCCAR Member States Participating to the programme. The Programme Decision shall constitute a decision referred to in Article 38 of the OCCAR Convention.

4. This letter together with your response shall constitute the agreement between OCCAR and your Government referred to in article 37 of the OCCAR Convention, concerning the management of the ESSOR TDP by OCCAR. This agreement shall enter into force on the date of receipt of your letter of acceptance by the BoS Chairman.

I would be grateful for your confirmation that the preceding provisions are acceptable to your Government.

Yours sincerely,"

Mr. José Antonio Alonso Suárez

Minister of Defence of Spain

Hyväksymiskirje

Letter of acceptance

Arvoisa ministeri,

Dear Minister

kiitän [...] päivätystä kirjeestänne, joka kuuluu seuraavasti:

I am pleased to receive your letter dated [] which reads as follows:

”Arvoisa ministeri,

“Dear Minister,

sen johdosta, että edustajiemme väliset keskustelut ovat tehneet mahdolliseksi määritellä edellytykset, joilla Suomen hallitus voi osallistua ESSOR-teknologiademonstraattori-ohjelmaan (ESSOR TDP), ja että OCCARin johtokunta on 5. kesäkuuta 2007 tehnyt ESSOR TDP -ohjelmaa koskevan integrointi-päätöksen, jolla se on hyväksynyt ESSOR TDP -ohjelman OCCARin hallinnoitavaksi, ja edellyttäen, että Suomen hallitus osallistuu ohjelmaan sen sopimuksen mukaisesti, jonka osallistuvat valtiot aikanaan allekirjoittavat, minulla on kunnia ehdottaa OCCARin puolesta seuraavia määräyksiä:

Following the discussions between our representatives which permitted the definition of the conditions applying to your participation in the ESSOR Technology Demonstrator Programme (ESSOR TDP), and following the Integration Decision relating to the ESSOR TDP, approved by the BoS on the 5 June 2007, by which the OCCAR BoS has given its approval to the management of the ESSOR TDP by OCCAR and subject to the participation of your Government in that programme in accordance with the agreement between Participating States to be signed in due course, I have the honour to propose, on behalf of OCCAR, the following provisions:

1. ESSOR TDP -ohjelmaa hallinnoidaan kaikkien OCCARin sääntöjen ja määräysten mukaisesti.

1. The ESSOR TDP shall be managed in accordance with all OCCAR rules and procedures.

2. ESSOR TDP -ohjelmaa hallinnoimaan perustetaan ohjelmajohtoryhmä ja ohjelma-komitea, ja nämä hallinnoivat ohjelmaa OCCARin hallintomääräyksiä koskevissa asiakirjoissa OMP 1, OMP 2, OMP 3 ja OMP 4 tarkoitetulla tavalla. ESSOR TDP -ohjelmaan sovelletaan OCCARista tehdyn yleissopimuksen liitteissä I ja II olevia määräyksiä erioikeuksista ja vapauksista sekä välitysmenettelylauseketta. Suomen tasavalta sitoutuu toteuttamaan kaikki tarvittavat kansalliset menettelyt, joilla ESSOR TDP -ohjelmaa sovellettaessa myönnetään OCCARin henkilöstölle yleissopimuksen liitteessä I määrättyt erioikeudet ja vapaudet sekä pannaan täytäntöön yleissopimuksen liitteessä II määrätty välitysmenettelylauseke.

2. A Programme Board and a Programme Committee are created and shall manage the ESSOR TDP, as described in OMP 1, 2, 3 and 4. The privileges and immunities provisions and the arbitration clause described in Annex I and II of the OCCAR Convention shall apply to the ESSOR TDP. The Republic of Finland agrees to undertake all the necessary national procedures to grant to OCCAR staff the privileges and immunities described in Annex I of the OCCAR Convention and to give effect to the arbitration clause described in Annex II of the OCCAR Convention in application to the ESSOR TDP.

3. Tämän sopimuksen tultua voimaan Suomen tasavalta neuvottelee ohjelmapäätöksen muiden ESSOR TDP ohjelmaan osallistuvien valtioiden kanssa, ja ohjelmapäätöksen on ehdottomasti oltava OCCARin sääntöjen ja

3. After the entry into force of this agreement, the Republic of Finland shall negotiate the Programme Decision with the other States participating in the ESSOR TDP, on the strict understanding that this Programme

määräysten mukainen, ja osallistuessaan ohjelmaan Suomen tasavallan on ehdottomasti noudatettava asiakirjan OMP 2 liitteessä D määrättyjä suuntaviivoja. Allekirjoittamalla ohjelmapäätöksen Suomen tasavalta sitoutuu oikeudellisesti ohjelmaan samassa määrin kuin ohjelmaan osallistuvat OCCARin jäsenvaltiot. Ohjelmapäätös muodostaa OCCARista tehdyn yleissopimuksen 38 artiklassa tarkoitettua päätöksen.

4. Tämä kirje ja teidän vastauksenne muodostavat yhdessä yleissopimuksen 37 artiklan mukaisesti OCCARin ja Suomen hallituksen välisen sopimuksen ESSOR TDP -ohjelman hallinnoinnista OCCARissa. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona OCCARin johtokunnan puheenjohtaja ottaa vastaan hyväksymiskirjeenne.

Olisin kiitollinen, jos vahvistaisitte Suomen hallituksen hyväksyvän edellä olevat määräykset.

Kunnioittavasti”

Minulla on kunnia ilmoittaa teille, että Suomen hallitus hyväksyy edellä ehdotetut määräykset.

Tämän mukaisesti teidän kirjeenne ja minun vastauskirjeeni muodostavat yhdessä Suomen hallituksen ja OCCARin välisen sopimuksen ESSOR TDP -ohjelman hallinnoinnista OCCARissa.

Kunnioittavasti

Decision shall respect OCCAR rules and procedures and that the participation of the Republic of Finland shall be consistent with the guidelines at Annex D of OMP 2. By signing the Programme Decision, the Republic of Finland shall be legally bound to the programme to the same extent as OCCAR Member States Participating to the programme. The Programme Decision shall constitute a decision referred to in Article 38 of the OCCAR Convention.

4. This letter together with your response shall constitute the agreement between OCCAR and your Government referred to in article 37 of the OCCAR Convention, concerning the management of the ESSOR TDP by OCCAR. This agreement shall enter into force on the date of receipt of your letter of acceptance by the BoS Chairman.

I would be grateful for your confirmation that the preceding provisions are acceptable to your Government.

Yours sincerely,”

I have the honour to inform you that my Government accepts the above provisions.

Accordingly, your letter together with my reply herein shall constitute the agreement between my Government and OCCAR concerning the management of the ESSOR TDP by OCCAR.

Yours sincerely,

ORGANISATION FOR JOINT
ARMAMENT CO-OPERATION

ORGANISATION FOR JOINT
ARMAMENT CO-OPERATION

INTEGROINTIPÄÄTÖS

OCCARin johtokunta, joka

ottaa huomioon puolustusmateriaalialan yhteistyöjärjestö OCCARin (Organisation for Joint Armament Cooperation/Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement) perustamisesta 9 päivänä syyskuuta 1998 tehdyn yleissopimuksen, joka tuli voimaan 28 päivänä tammikuuta 2001, ja erityisesti sen 12 artiklan b kappaleen sekä 37 ja 38 artiklan,

pane merkillä ESSOR-teknologiademonastraattoriohjelman integroimista OCCARiin koskevan pyynnön, jonka Euroopan puolustusviraston ohjelmistoradioprojektiin (European Secure Software Radio, ESSOR) osallistuvat valtiot (Espanja, Italia, Ranska, Ruotsi, Suomi) esittivät 25 päivänä toukokuuta 2007 päivätyllä kirjeellä nro 07-107445 DGA/DSA,

pane merkillä, että myös Puola saattaa myöhemmin osallistua ESSOR-projektiin,

pane merkillä ESSOR-projektiin osallistuvien valtioiden tahdon kutsua Euroopan puolustusvirasto osallistumaan ESSOR-teknologiademonastraattoriohjelman hallintokokoukseen,

on päättänyt seuraavaa:

1. Sallitaan ESSOR-teknologiademonastraattoriohjelman, johon osallistuvat Espanja, Italia, Ranska, Ruotsi, Suomi ja mahdollisesti Puola, määrääminen OCCARin hallinnoitavaksi OCCARista tehdyn yleissopimuksen sekä OCCARin sääntöjen ja määräysten mukaisesti.

2. Annetaan Euroopan puolustusvirastolle ohjelmapäätöksessä määrättävin ehdoin tarkkailijan asema ohjelmajohtoryhmässä ja ohjelmakomiteassa.

INTEGRATION DECISION

The OCCAR Board of Supervisors (BoS):

Considering the Convention on the establishment of the Organisation for Joint Armament Cooperation (Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement) (OCCAR) signed on 9 September 1998, which entered into force on 28 January 2001, in particular its Articles 12-b, 37 and 38;

Noting the request made in the letter 07-107445 DGA/DSA dated 25 May 2007 by the ESSOR Participating States (Finland, France, Italy, Spain, Sweden) to authorise the integration of the ESSOR Technology Demonstrator Programme into OCCAR;

Noting that Poland may become an ESSOR Participating State at a later stage;

Noting the willingness of the ESSOR Participating States to invite EDA to attend the project management meetings of the ESSOR Technology Demonstrator Programme;

Decides as follows:

1. Authorise the assignment of the management of the ESSOR Technology Demonstrator Programme to OCCAR, with the participation of Finland, France, Italy, Spain, Sweden and possibly Poland, in accordance with the OCCAR Convention and the OCCAR rules and procedures.

2. Authorise EDA to become an observer to the ESSOR Programme Board and the Programme Committee, according to conditions to be specified in the Programme Decision.

Alkuperäiskappaleen allekirjoittaja
Kontra-amiraali Jacques Rosiers, ir
Belgian edustaja johtokunnassa

Original signed
Rear Admiral Jacques Rosiers, ir
The Belgian BoS Representative

Alkuperäiskappaleen allekirjoittaja
IGA Laurent Giovachini
Ranskan edustaja johtokunnassa

Original signed
IGA Laurent Giovachini
The French BoS Representative

Alkuperäiskappaleen allekirjoittaja
MinDirig. Tjark Happach
Saksan edustaja johtokunnassa

Original signed
Herrn MinDirig. Tjark Happach
The German BoS Representative

Alkuperäiskappaleen allekirjoittaja
Kenraaliluutnantti Carmine Pollice
kenraaliluutnantti Gianni Botondin
valuuttamana
Italian edustaja johtokunnassa

Original signed
Lt Gen Carmine Pollice
pp Lt.Gen. Gianni Botondi
The Italian BoS Representative

Alkuperäiskappaleen allekirjoittaja
Kenraaliluutnantti José Julio Rodriguez
Fernandez
Espanjan edustaja johtokunnassa

Original signed
Lt.Gen. José Julio Rodriguez
Fernandez
The Spanish BoS Representative

Alkuperäiskappaleen allekirjoittaja
Ilmavoimien kenraaliluutnantti Barry
Thornton
Yhdistyneen kuningaskunnan edustaja
johtokunnassa

Original signed
Air Marshal Barry Thornton
The United Kingdom BoS Representative

5 päivänä kesäkuuta 2007

5 June 2007

Liite

SUOMEN PUOLUSTUSMINISTERI

MINISTER OF DEFENCE
FINLAND

Helsinki 30. marraskuuta 2007

Helsinki, 30 November 2007

Viitteet: Asiakirja nro 324/41/4120, kirjeenne 17. heinäkuuta 2007, PoC: Reyes TORRES

ref: file number 324/41/4120, your letter 17 July 2007, POC: Reyes TORRES

HYVÄKSYMISKIRJE

LETTER OF ACCEPTANCE

Arvoisa ministeri,

Dear Minister,

kiitän 17. heinäkuuta 2007 päivätystä kirjeestänne, joka kuuluu seuraavasti:

I am pleased to receive your letter dated 17 July 2007 which reads as follows:

OCCARin edellä olevan kirjeen sisältämä teksti

The text in the letter of the OCCAR above

Minulla on kunnia ilmoittaa teille, että Suomen hallitus hyväksyy edellä ehdotetut määräykset.

I have the honour to inform you that my Government accepts the above provisions.

Tämän mukaisesti teidän kirjeenne ja minun vastauskirjeeni muodostavat yhdessä Suomen hallituksen ja OCCARin välisen sopimuksen ESSOR TDP -ohjelman hallinnoinnista OCCARissa.

Accordingly, your letter together with my reply herein shall constitute the agreement between my Government and OCCAR concerning the management of the ESSOR TDP by OCCAR.

Kunnioittavasti

Yours sincerely,

Jyri Häkämies

Jyri Häkämies

Puolustusministeri

Minister of Defence of Finland

SUOMEN PUOLUSTUSMINISTERI

MINISTER OF DEFENCE
FINLAND

Helsinki 30. marraskuuta 2007

Helsinki, 30 November 2007

Viitteet: OCCARin tarjouskirje 17. heinäkuuta 2007, OCCARin ohjekirje ESSOR-yhteyshenkilöille 30. lokakuuta 2007 (asiakirjat nro 324/41/4120, CO/200/2176/LE/100)

ref: OCCAR Letter of Offer dated 17 July 2007, OCCAR guidance letter to ESSOR POC's dated 30 Oct 2007 (file numbers: 324/41/4120, CO/200/2176/LE/100)

**ESSOR-TEKNOLOGIA-
DEMONSTRAATTORIOHJELMAA
KOSKEVAN HYVÄKSYMISKIRJEEN
SAATE**

**COVER LETTER FOR THE LETTER
OF ACCEPTANCE OF THE ESSOR
TECHNOLOGY DEMONSTRATOR
PROGRAMME**

Arvoisa ministeri,

Dear Sirs,

ilmoitamme oheisella hyväksymiskirjeellä (Liite 1) kiinnostuksemme ESSOR TDP-ohjelmaa kohtaan. Suomen hallituksen on kuitenkin vielä täytettävä perustuslain edellyttämät kansalliset vaatimukset, jotka koskevat erioikeuksia ja vapauksia, välitysmenettelyä ja vastuita.

We are writing to acknowledge with the enclosed Letter of Acceptance (ANNEX 1) our interest to ESSOR TDP programme. However the Government of Finland will yet have to comply with the national constitutional requirements in relation to privileges and immunities, arbitration and liabilities.

Lokakuun 30. päivänä 2007 päivätyn kirjeenne mukaan varaumaa koskeva kirje voitaisiin lähettää samanaikaisesti hyväksymiskirjeen kanssa, mutta hyväksymiskirjettä ei voitaisi muuttaa. Varauma voitaisiin ilmaista hyväksymiskirjeen saatteessa. OCCARin johtokunta ilmoittaisi molempien kirjeiden vastaanottamisesta. Heti, kun tehdyt kansalliset toimenpiteet mahdollistavat varauman poistamisen, muut valtiot kuin jäsenvaltiot lähettäisivät kukin virallisen kirjeen OCCARin johtokunnalle, ja täten hyväksymiskirje tulisi kokonaisuudessaan voimaan.

Whereas, according to your letter of 30 October 2007, "the reservation letter could be issued at the same time in conjunction with the letter of acceptance, the later could not be modified. The reservation could be expressed in a cover letter to the letter of acceptance. The OCCAR BoS would acknowledge the receipt of both letters. As soon as national staffing would allow withdrawing the reservation the non-Member States would send a respective official letter to the OCCAR BoS and consequently the letter of acceptance would become effective in its entirety."

Tämän johdosta Suomen hallitus ilmoittaa seuraavaa:

Therefore, Finland would like to notify following:

Ennen tämän ESSOR-ohjelmaa koskevan sopimuksen voimaantuloa Suomen hallitus soveltaa väliaikaisesti OCCARin sääntöjä ja määräyksiä, lukuun ottamatta erioikeuksia ja vapauksia (OCCARista tehdyn yleissopimuk-

Pending the entry into force of this agreement with regard to ESSOR-programme the Government of Finland will apply provisionally the provisions of the OCCAR rules and procedures, except those of privileges and

sen liite I), välitysmenettelyä (OCCARista tehdyn yleissopimuksen liite II) ja vastuita (asiakirja OMP 4) koskevia sääntöjä ja määräyksiä.

immunities (ANNEX 1 of the OCCAR Convention), arbitration (ANNEX II of the OCCAR Convention) and liability (OMP 4).

Kunnioitavasti

Yours sincerely,

Jyri Häkämies

Jyri Häkämies

Suomen puolustusministeri

Minister of Defence of Finland

José Antonio Alonso Suárez

Mr. José Antonio Alonso Suárez

Espanjan puolustusministeri
Espanjan puolustusministeriö
ESPANJA

Minister of Defence of Spain
Ministry of Defence of Spain
SPAIN

ERIOIKEUDET JA VAPAUDET

PRIVILEGES AND IMMUNITIES

1 artikla

Article 1

OCCARin rakennukset ja toimitilat ovat loukkaamattomat, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän liitteen 3 ja 4 artiklan soveltamista.

Without prejudice to Articles 3 and 4 of this Annex, the buildings and premises of OCCAR shall be inviolable.

2 artikla

Article 2

OCCARin arkistot ovat loukkaamattomat.

The archives of OCCAR shall be inviolable.

3 artikla

Article 3

1. OCCAR on vapautettu tuomiovallasta ja täytäntöönpanosta paitsi:

1. OCCAR shall have immunity from jurisdiction and execution, except:

(a) siltä osin kuin se on johtokunnan päätöksellä nimenomaisesti luopunut tästä vapaudesta yksittäistapauksessa; johtokunta on velvollinen luopumaan tästä vapaudesta kaikissa tapauksissa, joissa sen säilyttäminen estäisi oikeuden toteutumista ja siitä voidaan luopua haittaamatta OCCARin etuja;

(a) to the extent that it shall, by decision of the BoS, have expressly waived such immunity in a particular case; the BoS has the duty to waive this immunity in all cases where reliance upon it would impede the course of justice and it can be waived without prejudicing the interests of OCCAR;

(b) kolmannen osapuolen nostaman siviilikanteen osalta, kun kanne koskee OCCARille kuuluvalla tai sen lukuun käytetyllä moottoriajoneuvolla aiheutetusta onnettomuudesta johtuvaa vahinkoa, tai sellaisen liikenneriikoksen osalta, jossa on käytetty tällaista ajoneuvoa;

(b) in respect of a civil action by a third party for damage arising from an accident caused by a motor vehicle belonging to, or operated on behalf of, OCCAR, or in respect of a motor traffic offence involving such a vehicle;

(c) OCCARin tekemän sopimuksen mukaisesti annetun välitystuomion täytäntöönpanon osalta;

(c) in respect of the enforcement of an arbitration award made under the terms of any contract made by OCCAR;

(d) oikeusviranomaisten päätökseen perustuvan ulosmittauksen osalta, kun ulosmittaus koskee OCCARin henkilöstön jäsenen palkka- tai palkkiosaamisia OCCARilta.

(d) in the event of the attachment, pursuant to a decision by the judicial authorities, of the salaries and emoluments owed by OCCAR to a staff member.

2. OCCARin omaisuus ja varat on sijaintipaikastaan riippumatta vapautettu kaikenlaisesta pakko-otosta, menetetyksi tuomitsemisesta, pakkolunastuksesta ja takavarikoinnista. Ne on vapautettu myös kaikenlaisista hallinnollisista tai väliaikaisista oikeudellisista rajoituksista, jolleivät nämä ole tilapäisesti välttämättömiä estettäessä ja tutkittaessa onnettomuuksia, joissa on osallisina OCCARille kuuluvia tai sen lukuun käytettyjä moottoriajoneuvoja.

2. OCCAR's property and assets, wherever situated, shall be immune from any form of requisition, confiscation, expropriation or sequestration. They shall also be immune from any form of administrative or provisional judicial constraint, except insofar as may be temporarily necessary in connection with the prevention and investigation of accidents involving motor vehicles belonging to, or operated on behalf of, OCCAR.

4 artikla

1. OCCARin virallisessa toiminnassa OCCAR, sen omaisuus ja tulot on vapautettu välittömistä veroista.

2. OCCARin hankkiessa tai käyttäessä sen virallisessa toiminnassa välttämättä tarvittavia huomattavan arvokkaita tavaroita tai palveluja, joiden hintaan sisältyy veroja tai maksuja, jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan toteutettava asianmukaiset toimet, joilla myönnetään vapautus tällaisista veroista tai maksuista taikka mahdollistetaan niiden palauttaminen.

Article 4

1. Within the scope of its official activities, OCCAR, its property and income shall be exempt from direct taxes.

2. When purchases of goods or services of substantial value and strictly necessary for the exercise of the official activities of OCCAR are made or used by OCCAR, and when the price of such goods or services includes taxes or duties, appropriate measures shall, wherever possible, be taken by the Member States to grant exemption from such taxes or duties or to provide for their reimbursement.

5 artikla

OCCARin maahan tuomat tai maasta viemät taikka sen puolesta tuodut tai viedyt tavarat, joita se tarvitsee välttämättä virallisessa toiminnassaan, on vapautettu kaikista tuontija vientimaksuista sekä kaikista tuontija vientikielloista ja -rajoituksista.

Article 5

Goods imported or exported by OCCAR or on its behalf, and strictly necessary for the exercise of its official activities, shall be exempt from all import or export duties, and from all import or export prohibitions and restrictions.

6 artikla

1. Tämän liitteen 4 ja 5 artiklaa sovellettaessa katsotaan OCCARin virallisen toiminnan sisältävän sen hallinnollisen toiminnan, mukaan lukien sen sosiaaliturvajärjestelmään liittyvä toiminta.

2. Liitteen 4 ja 5 artiklan määräyksiä ei sovelleta veroihin ja maksuihin, jotka ovat pelkästään maksuja julkisista yleishyödyllisistä palveluista.

Article 6

1. For the purpose of Articles 4 and 5 of this Annex, the official activities of OCCAR shall include its administrative activities, including its operations in connection with the Social Security Scheme.

2. The provisions of Articles 4 and 5 shall not apply to taxes and duties that are no more than charges for public utility services.

7 artikla

Liitteen 4 ja 5 artiklan mukaista vapautusta ei myönnetä OCCARin henkilöstön jäsenten henkilökohtaiseksi hyödyksi hankittavista tai maahan tuotavista tavaroista tai suoritettavista palveluista.

Article 7

No exemption shall be granted under Articles 4 and 5 in respect of goods purchased or imported, or services provided, for the personal benefit of the staff members of OCCAR.

8 artikla

1. Liitteen 4 artiklan mukaisesti hankittuja tai 5 artiklan mukaisesti maahan tuotuja tavaroita saa myydä tai luovuttaa ainoastaan va-

Article 8

1. Goods acquired under Article 4 or imported under Article 5 shall not be sold or given away except in accordance with condi-

pautukset myöntäneiden jäsenvaltioiden määräämin ehdoin.

2. Tavaroiden ja palvelujen siirto OCCARin päämajan ja sen muiden yksiköiden välillä tai sen eri jaostojen välillä taikka niiden ja jäsenvaltion kansallisen laitoksen välillä OCCARin jonkin ohjelman toteuttamiseksi on vapautettu kaikenlaisista maksuista ja rajoituksista; jäsenvaltiot toteuttavat tarvittaessa kaikki asianmukaiset toimet myöntääkseen vapautuksen maksuista tai niiden palautuksen taikka poistaakseen rajoitukset.

9 artikla

OCCARin lähettämien tai sille lähetettävien julkaisujen ja muiden tietoineistojen levittämistä ei rajoiteta millään tavoin.

10 artikla

OCCAR saa ottaa vastaan ja pitää hallussaan kaikenlaisia varoja, valuuttoja, käteisvaroja tai arvopapereita; se saa määrätä vapaasti niiden käyttämisestä yleissopimuksen mukaiseen tarkoitukseen ja pitää minkä tahansa valutan määräisiä tilejä sen mukaan kuin on tarpeen sen velvoitteiden täyttämiseksi.

11 artikla

1. OCCARin virallisessa viestinnässä ja kaikkien sen asiakirjojen siirrossa sille myönnetään vähintään yhtä edullinen kohtelu kuin se kohtelu, jonka kukin jäsenvaltio myöntää muille kansainvälisille järjestöille.

2. OCCARin virallista viestintää ei sensuroida minkään viestintävälineen osalta.

12 artikla

Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki asianmukaiset toimet helpottaakseen OCCARin henkilöstön jäsenten saapumista alueelleen, oleskelua siellä ja poistumista sieltä.

13 artikla

1. Jäsenvaltioiden edustajilla on tehtäviään suorittaessaan sekä kokouspaikalle ja koko-

tions laid down by the Member States which have granted exemptions.

2. The transfer of goods and services between the Headquarters Office and other OCCAR facilities, or between its various divisions, or for the purpose of implementing a programme of OCCAR, between them and a national institution of a Member State, shall be free of charges or restrictions of any kind ; if necessary, the Member States shall take all appropriate measures to grant exemption from or reimbursement of such charges or to lift such restrictions.

Article 9

The circulation of publications and other information material sent by or to OCCAR shall not be restricted in any way.

Article 10

OCCAR may receive and hold all kind of funds, currency, cash, or securities; it may dispose of them freely for any purpose provided for in the Convention and hold accounts in any currency to the extent required to meet its obligations.

Article 11

1. For its official communications and the transfer of all its documents, OCCAR shall enjoy treatment not less favourable than that accorded by each of the Member States to other international organisations.

2. No censorship shall be applied to official communications of OCCAR by whatever means of communication.

Article 12

Member States shall take all appropriate measures to facilitate the entry into, stay in, or departure from their territories of staff members of OCCAR.

Article 13

1. Representatives of Member States shall, while exercising their functions and in the

uspaikalta matkustaessaan seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

(a) vapaus pidättämisestä ja muusta vapaudenriistosta sekä henkilökohtaisten matkatavaroiden takavarikoinnista;

(b) myös tehtäviensä päätyttyä vapaus tuomiovallasta tehtävissään suorittamiensa toimien osalta, suulliset ja kirjalliset lausunnot mukaan lukien; tämä vapaus ei kuitenkaan koske jäsenvaltion edustajan tekemää liikenerikosta eikä hänelle kuuluvalla tai hänen kuljettamallaan moottoriajoneuvolla aiheutettua vahinkoa;

(c) kaikkien virallisten asiakirjojensa loukkaamattomuus;

(d) oikeus käyttää koodeja ja ottaa vastaan asiakirjoja tai kirjeenvaihtoa erityiskuriirin välityksellä tai sinetöidyissä säkeissä;

(e) henkilökohtainen sekä puolisonsa ja alaikäisten lastensa vapaus kaikista maahantulo-rajoituksista ja ulkomaalaisten rekisteröintimuodollisuuksista;

(f) samat valuuotot ja valuuttasäännöstelyä koskevat helpotukset, jotka myönnetään vieraiden valtioiden hallitusten edustajille tilapäisten virkatehtävien yhteydessä;

(g) samat henkilökohtaisia matkatavaroita koskevat tullihelpotukset, jotka myönnetään diplomaattisille edustajille.

2. Erioikeuksia ja vapauksia ei myönnetä jäsenvaltioiden edustajille heidän henkilökohtaiseksi hyödykseen vaan tarkoituksena varmistaa heidän täydellinen riippumattomuutensa OCCARIin liittyvien tehtävien suorittamisessa. Siksi jäsenvaltio on velvollinen luopumaan edustajan vapaudesta, jos sen säilyttäminen estäisi oikeuden toteutumista ja siitä voidaan luopua haittaamatta niitä tarkoituksia, joita varten se myönnettiin.

14 artikla

Liitteen 15 artiklassa määrättyjen erioikeuksien ja vapauksien lisäksi johtajalla ja johtajan tehtävän ollessa avoinna hänen sijaisekseen nimetyllä henkilöllä on samat erioikeudet ja vapaudet, joihin vastaavan tason diplomaattisilla edustajilla on oikeus.

course of their journeys to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

(a) immunity from arrest and detention, and from the seizure of their personal luggage;

(b) immunity from jurisdiction, even after the termination of their mission, in respect of acts, including words spoken and written, done by them in the exercise of their functions; this immunity shall not apply, however, in the case of a motor traffic offence committed by a representative of a Member State, nor in the case of damage caused by a motor vehicle belonging to or driven by him/her;

(c) inviolability for all their official papers and documents;

(d) the right to use codes and to receive documents or correspondence by special courier or sealed bag;

(e) exemption for themselves, their spouses and dependant children and from all measures restricting entry and from aliens' registration formalities;

(f) the same facilities in the matter of currency and exchange control as are accorded to the representatives of foreign governments on temporary official missions;

(g) the same customs facilities as regards their personal luggage as are accorded to diplomatic agents.

2. Privileges and immunities are accorded to representatives of Member States, not for their personal advantage, but in order to ensure complete independence in the exercise of their functions in connection with OCCAR. Consequently, a Member State has the duty to waive the immunity of a representative wherever retaining it would impede the course of justice and it can be waived without prejudicing the purposes for which it was accorded.

Article 14

In addition to the privileges and immunities provided for in Article 15, the Director and, when the office is vacant, the person appointed to act in his/her place, shall enjoy the privileges and immunities to which diplomatic agents of comparable rank are entitled.

15 artikla

OCCARin henkilöstön jäsenillä on seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

(a) myös OCCARin palveluksesta poistuttuaan vapaus tuomiovallasta tehtävissään suorittamiensa toimien osalta, kirjalliset ja suulliset lausunnot mukaan lukien; tämä vapaus ei kuitenkaan koske OCCARin henkilöstön jäsenen tekemää liikennerikosta eikä hänelle kuuluvalla tai hänen kuljettamallaan ajoneuvolla aiheutettua vahinkoa;

(b) vapaus kaikista asepalvelukseen liittyvistä velvoitteista;

(c) kaikkien virallisten asiakirjojensa loukkaamattomuus;

(d) samat kaikkiin maahanmuuttorajoituksiin ja ulkomaalaisten rekisteröintitoimiin liittyvät helpotukset, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen henkilöstön jäsenille; samat helpotukset myönnetään heidän talouteensa kuuluville perheenjäsenille;

(e) samat valuuttamääräyksiä koskevat erioikeudet, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen henkilöstön jäsenille;

(e) kansainvälisten kriisien yhteydessä samat kotiuttamiseen liittyvät helpotukset kuin diplomaattisilla edustajilla; samat helpotukset myönnetään heidän talouteensa kuuluville perheenjäsenille;

(f) oikeus tuoda maahan tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen omaisuutensa ottaessaan vastaan tehtävänsä kyseisessä jäsenvaltiossa sekä oikeus viedä maasta tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen omaisuutensa päättäessään tehtävänsä tässä jäsenvaltiossa, kummassakin tapauksessa heidän on noudatettava sen jäsenvaltion tarpeelliseksi katsomia ehtoja, jonka alueella näitä oikeuksia harjoitetaan.

16 artikla

Muilla asiantuntijoilla kuin 15 artiklassa tarkoitetuilla henkilöstön jäsenillä on OCCARiin liittyviä tehtäviään tai OCCARin määrittämiä erityistehtäviä suorittaessaan seuraavat erioikeudet ja vapaudet siltä osin kuin

Article 15

The staff members of OCCAR:

(a) shall have, even after they have left the service of OCCAR, immunity from jurisdiction in respect of acts, including words written and spoken, done by them in the exercise of their functions; this immunity shall not apply, however, in the case of a motor traffic offence committed by a staff member of OCCAR, nor in the case of damage caused by a vehicle belonging to or driven by him/her;

(b) shall be exempt from all obligations in respect of military service;

(c) shall enjoy inviolability for all their official papers and documents;

(d) shall enjoy the same facilities as regards exemption from all measures restricting immigration and governing alien's registration as are normally accorded to staff members of international organisations; and members of their families forming part of their households shall enjoy the same facilities;

(e) shall enjoy the same privileges in respect of exchange regulations as are normally accorded to staff members of international organisations;

(e) shall, in time of international crisis, enjoy the same facilities as to repatriation as diplomatic agents; and the members of their families forming part of their households shall enjoy the same facilities;

(f) shall have the right to import duty-free their furniture and personal effects at the time of first taking up their post in the Member State concerned, and the right on termination of their functions in that Member State to export free of duty their furniture and personal effects, subject, in both cases, to the conditions considered necessary by the Member State on whose territory the right is exercised.

Article 16

Experts other than the staff members referred to in Article 15, in the exercise of their functions in connection with OCCAR or in carrying out missions for OCCAR, shall enjoy the following privileges and immunities,

nämä ovat tarpeen heidän tehtäviensä suorittamiseksi, myös sellaisten matkojen aikana, joita he tekevät suorittaessaan tehtäviään tai erityistehtäviä:

(a) vapaus tuomiovallasta tehtävissään suorittamiensa toimien osalta, kirjalliset ja suulliset lausunnot mukaan lukien, paitsi jos on kyse asiantuntijan tekemästä liikenne rikoksesta tai hänelle kuuluvalla taikka hänen kuljettamallaan moottoriajoneuvolla aiheutetusta vahingosta; asiantuntijoilla on tämä vapaus senkin jälkeen, kun heidän palvelussuhteensa OCCARiin on päättynyt;

(b) kaikkien virallisten asiakirjojen loukkaamattomuus;

(c) samat raha- ja valuuttamääräyksiä sekä henkilökohtaisia matkatavaroita koskevat helpotukset, jotka myönnetään vieraiden valtioiden virkamiehille tilapäisten virkatehtävien yhteydessä.

17 artikla

1. Johtokunnan määräämiä ehtojen ja menettelyjen mukaisesti OCCARin johtajalta ja henkilöstön jäseniltä kannetaan OCCARille menevää veroa OCCARin maksamista palkoista ja palkkioista. Nämä johtajan ja henkilöstön jäsenten palkat ja palkkiot on vapautettu kansallisesta tuloverosta; jäsenvaltioilla on kuitenkin oikeus ottaa nämä palkat ja palkkiot huomioon arvioidessaan muista lähteistä saavista tuloista kannettavien verojen määrää.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä ei sovelleta elinkorkoihin ja eläkkeisiin, joita OCCAR maksaa entisille johtajilleen ja entisille henkilöstönsä jäsenille.

18 artikla

Liitteen 15 ja 17 artiklaa sovelletaan kaikkiin henkilöstön jäsenten ryhmiin, joihin sovelletaan OCCARin henkilöstösääntöjä. Jollei henkilöstösääntöjen 22 artiklan 1 kappaleesta muuta johdu, johtokunta päättää, mihin asiantuntijoiden ryhmiin 16 artiklaa sovelletaan. Tässä artiklassa tarkoitettujen henkilöstön jäsenten ja asiantuntijoiden nimet, asemat ja osoitteet ilmoitetaan ajoittain jäsenvaltioille.

to the extent that these are necessary for the exercise of their functions, including during journeys made in the exercise of their functions and in the course of such missions:

(a) immunity from jurisdiction in respect of acts, including words written and spoken, done by them in the exercise of their functions, except in the case of a motor traffic offence committed by an expert, or in the case of damage caused by a motor vehicle belonging to him or driven by him; experts shall continue to enjoy this immunity after they have ceased to be employed by OCCAR;

(b) inviolability for all official papers and documents;

(c) the same facilities as regards monetary and exchange regulations and as regards their personal luggage as are accorded to the officials of foreign governments on temporary official missions.

Article 17

1. Subject to the conditions and following to the procedures laid down by the BoS, the Director and OCCAR staff members shall be subject to a tax, for the benefit of OCCAR, on salaries and emoluments paid by OCCAR. Such salaries and emoluments of the Director and OCCAR staff members shall be exempt from national income tax; but the Member States shall retain the right to take these salaries and emoluments into account for the purpose of assessing the amount of taxation to be applied to income from other sources.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to annuities and pensions paid by OCCAR to its former Directors and staff members.

Article 18

Articles 15 and 17 of this Annex shall apply to all categories of staff members to which the Staff Regulations of OCCAR apply. Subject to Article 22(1), the BoS shall decide the categories of experts to which Article 16 shall apply. The names, titles and addresses of the staff members experts referred to in the present article shall be communicated from time to time to the Member States.

19 artikla

Jos OCCAR perustaa oman sosiaaliturvajärjestelmän, OCCARin johtaja ja henkilöstön jäsenet vapautetaan kaikista pakollisista kansallisille sosiaaliturvaelimille suoritettavista maksuista, jollei jäsenvaltioiden kanssa 24 artiklan mukaisesti tehtävistä sopimuksista muuta johdu.

20 artikla

1. Tässä liitteessä määrättyjä erioikeuksia ja vapauksia ei myönnetä OCCARin johtajalle, henkilöstön jäsenille ja asiantuntijoille heidän henkilökohtaiseksi hyödykseen. Ne myönnetään yksinomaan tarkoituksena varmistaa kaikissa olosuhteissa OCCARin esteetön toiminta ja niitä nauttivien henkilöiden täydellinen riippumattomuus.

2. Johtaja on velvollinen luopumaan yksittäisestä vapaudesta kaikissa tapauksissa, joissa sen säilyttäminen estäisi oikeuden toteutumista ja siitä voidaan luopua haittaamatta OCCARin etuja. Johtokunnalla on valtuudet luopua johtajan vapaudesta.

21 artikla

1. OCCAR toimii kaikkina aikoina yhteistyössä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa helpottaakseen asianmukaisista oikeudenkäyttöä, varmistakseen poliisin määräysten sekä räjähteiden ja helposti syttyvän materiaalin käsittelyä, kansanterveyttä ja ammattientarkastusta koskevien määräysten tai muun vastaavan kansallisen lainsäädännön noudattamisen sekä estääkseen tässä liitteessä määrättyjen erioikeuksien, vapauksien ja helipotusten väärinkäytön.

2. Edellä 1 kappaleessa tarkoitetun yhteistyön menettelyistä voidaan määrätä 24 artiklassa tarkoitetuilla täydentävillä sopimuksilla.

22 artikla

Kullakin jäsenvaltiolla on oikeus toteuttaa kaikki asianmukaiset varotoimet turvallisuutensa varmistamiseksi.

Article 19

In the event that it establishes its own social security scheme, OCCAR, the Director and OCCAR staff members shall be exempt from all compulsory contributions to national social security bodies, subject to agreements concluded with the Member States in accordance with Article 24.

Article 20

1. The privileges and immunities provided for in this Annex are not granted to the Director, staff members and experts of OCCAR for their personal advantage. They are provided solely to ensure, in all circumstances, the unimpeded functioning of OCCAR and the complete independence of the persons to whom they are accorded.

2. The Director has the duty to waive any relevant immunity in all cases wherever retaining it would impede the course of justice and it can be waived without prejudicing the interests of OCCAR. In the case of the Director, the BoS is competent to waive such immunity.

Article 21

1. OCCAR shall cooperate at all times with the competent authorities of the Member States in order to facilitate the proper administration of justice, to ensure the observance of police regulations and regulations concerning the handling of explosives and inflammable material, public health, labour inspection or other similar national legislation, and to prevent any abuse of the privileges, immunities and facilities provided for in this Annex.

2. The procedure for the cooperation referred to in paragraph 1 may be laid down in the complementary agreements referred to in Article 24.

Article 22

Each Member State shall retain the right to take all appropriate precautionary measures in the interests of its security.

23 artikla

Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia myöntämään 13 ja 14 artiklassa, 15 artiklan b, e ja g kohdassa ja 16 artiklan c kohdassa tarkoitettuja erioikeuksia ja vapauksia omille kansalaisilleen tai henkilöille, jotka ottaessaan vastaan tehtävänsä kyseisessä jäsenvaltiossa oleskelevat siellä pysyvästi.

24 artikla

Johtokunnan päätöksellä OCCAR voi tehdä yhden tai useamman jäsenvaltion kanssa täydentäviä sopimuksia tämän liitteen määräysten täytäntöön panemiseksi kyseisten valtioiden osalta sekä muita järjestelyjä, joilla turvataan OCCARin tehokas toiminta ja sen edut.

25 artikla

OCCARin omistamilla tai käyttämällä ajoneuvoilla on niiden käyttöjäsenvaltion lakien ja määräysten edellyttämä vastuuvakuutus. OCCAR vaatii palvelussuhteesta sopimisen ehtona, että sen henkilöstön jäsenten omistamilla tai käyttämällä ajoneuvoilla on niiden käyttöjäsenvaltion lakien ja määräysten edellyttämä vastuuvakuutus.

Article 23

No Member State shall be obliged to accord the privileges and immunities referred in Articles 13, 14, 15 (b), (e) and (g) and 16 (c) to its own nationals or persons who, at the moment of taking up their duties in that Member State, are permanent residents thereof.

Article 24

OCCAR may, on a decision of the BoS, conclude with one or more Member States complementary agreements to give effect to the provisions of this Annex as regards such State or States, and other arrangements to ensure the efficient functioning of the Agency and the safeguarding of its interests.

Article 25

OCCAR shall have insurance cover against third party risks in respect of vehicles owned or operated by it, as required by the laws and regulations of the Member State in which the vehicle is operated. OCCAR shall require as a condition of their employment that staff members have insurance cover against third party risks in respect of vehicles owned or operated by them, as required by the laws and regulations of the Member State in which the vehicle is operated.

VÄLITYSMENETTELY

ARBITRATION

1 artikla

Article 1

Välitysmenettelyä koskeva pyyntö osoitetaan tallettajalle, ja siinä todetaan riidan luonne. Tallettaja välittää tämän tiedon kaikille jäsenvaltioille.

The request for arbitration shall be made to the depositary, stating the nature of the dispute. The depositary shall communicate this information to all Member States.

2 artikla

Article 2

1. Välimiesoikeudessa on kolme jäsentä:

1. The Arbitral Tribunal shall be composed of three members:

(a) kaksi välimiestä, joista kumpikin riidan osapuoli nimeää yhden;

(a) an arbitrator designated by each Party to the dispute;

(b) kolmas välimies, jonka kaksi ensimmäistä välimiestä nimeävät keskinäisellä sopimuksella ja joka toimii välimiesoikeuden puheenjohtajana;

(b) a third arbitrator, designated by mutual agreement by the first two, who shall act as chairman of the Tribunal;

(c) jollei välimiesoikeuden puheenjohtajaa ole nimetty kolmenkymmenen päivän kuluessa kahdesta välimiehestä jälkimmäisen nimeämisestä, riidan osapuoli voi pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa valitsemaan puheenjohtajan mahdollisimman pian. Hän ei saa valita puheenjohtajaa, jolla on ollut tai on sama kansalaisuus kuin jommallakummalla riidan osapuolella, jollei toinen osapuoli anna tähän suostumustaan.

(c) If the chairperson of the tribunal is not designated within thirty days from the date of designation of the second arbitrator, a Party to the dispute may request the President of the International Court of Justice to select as soon as possible the chairperson. S/he may not choose a chairperson who has been or is currently of the same nationality as one of the Parties to the dispute, unless the other Party so agrees.

2. Jollei jompikumpi riidan osapuoli ole nimennyt välimiestä kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä, kun tallettaja on ottanut vastaan välitysmenettelyä koskevan pyynnön, toinen osapuoli voi pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen puheenjohtajaa valitsemaan tämän välimiehen mahdollisimman pian.

2. If, within sixty days from the date of receipt by the depositary of the request for arbitration, one of the Parties to the dispute has not designated an arbitrator, the other Party may request the President of the International Court of Justice to select as soon as possible that arbitrator.

3. Jos välimies kuolee, tulee kykenemättömäksi hoitamaan tehtävänsä tai laiminlyö tehtävänsä, hänet nimennyt riidan osapuoli nimeää hänelle seuraajan kolmenkymmenen päivän kuluessa kuolemasta tai kykenemättömyyden taikka laiminlyönnin ilmenemisestä. Jos puheenjohtaja kuolee, tulee kykenemättömäksi hoitamaan tehtävänsä tai laiminlyö tehtävänsä, hänelle nimetään seuraaja yhdeksänkymmenen päivän kuluessa kuolemasta tai kykenemättömyyden taikka laiminlyönnin ilmenemisestä 1 kappaleen c kohdassa määrätyn ehdoin.

3. In the case of the death, incapacity or default of an arbitrator, the Party to the dispute which designated him/her shall designate his/her replacement within thirty days from the date of death, incapacity or default. In the case of death, incapacity or default of the chairman, his/her replacement shall be designated under the conditions laid down in paragraph 1(c) within ninety days of the death, incapacity or default.

3 artikla

Välímiesoikeus voi tutkia ja ratkaista riidan aiheeseen välittömästi liittyviä vastavaateita.

Article 3

The Tribunal may investigate and rule on counter-claims directly linked to the subject of the dispute.

4 artikla

Välímiesoikeus voi riidan jommankumman osapuolen pyynnöstä suosittaa toteutettavaksi suojoitoimia.

Article 4

The Tribunal may, at the request of one of the Parties to the dispute, recommend protective measures.

5 artikla

Kumpikin riidan osapuoli vastaa oman asiansa valmistelusta aiheutuvista kuluista. Välímiesoikeuden jäsenten palkkakulut ja kaikki välímiesoikeudelle aiheutuvat kulut jaetaan tasapuolisesti riidan osapuolten kesken. Välímiesoikeus kirjaa kaikki menot ja toimittaa osapuolille loppulaskelman.

Article 5

Each Party to the dispute shall be responsible for costs incurred in the preparation of its own case. The cost of the salaries of the members of the Tribunal, and all expenses incurred by the Tribunal, shall be shared equally between the Parties to the dispute. The Tribunal shall record all expenditure and shall provide a final account to the Parties.

6 artikla

Osapuoli, jonka etuihin päätös saattaa vaikuttaa, voi asiasta kirjallisesti riidan osapuolille ilmoitettuaan tulla väliin välitysmenettelyssä välímiesoikeuden suostumuksella ja omalla kustannuksellaan. Väliin tullut osapuoli voi esittää todisteita tai asiakirjoja taikka suullisia lausuntoja väliintulon perusteena olevista kysymyksistä tämän liitteen 7 artiklan mukaisesti vahvistettuja menettelyjä noudattaen, mutta tällä osapuolella ei ole välímiesoikeuden kokoonpanoon liittyviä oikeuksia.

Article 6

Any Party whose interests are likely to be affected by the decision may, after notifying in writing the Parties to the dispute, intervene in the arbitration procedure, with the agreement of the Tribunal and at its own cost. Any Party thus intervening may submit proof or dossiers, or make oral statements of its arguments, concerning the questions that have given rise to the intervention, in accordance with the procedures established in application of Article 7 of this Annex, but it shall have no rights in respect of the composition of the Tribunal.

7 artikla

Välímiesoikeus vahvistaa työjärjestyksensä itse.

Article 7

The Tribunal shall establish its own rules of procedure.

8 artikla

1. Välímiesoikeus tekee päätökset menettelystään ja istuntojensa paikasta sekä antaa tuomionsa jäsentensä äänten enemmistöllä.

Article 8

1. The decisions of the Tribunal, both in respect of its procedure and the location of its meetings, and its award shall be taken by majority vote of its members.

2. Riidan osapuolet helpottavat välimiesoi-
keuden työskentelyä; tätä varten osapuolet

(a) toimittavat välimiesoi-
keudelle kaikki asiaan kuuluvat asiakirjat ja tiedot; ja

(b) sallivat välimiesoi-
keuden vierailla alu-
eellaan, kuulla todistajia tai asiantuntijoita ja
matkustaa paikkoihin, joissa riitaa voidaan
selvittää paikalla.

3. Välimiesoi-
keus voi tehdä päätöksen tai
antaa tuomion, vaikka riidan osapuoli ei nou-
dattaisikaan 2 kappaleen määräyksiä tai ajaisi
asiaansa.

9 artikla

Välimiesoi-
keus tekee päätöksensä kuuden
kuukauden kuluessa muodostamispäivästään,
jollei se katso tarpeelliseksi pidentää tätä
määräaikaan ajanjaksolla, joka ei saa olla viittä
kuukautta pitempi. Välimiesoi-
keus perustelee tuomionsa. Tuomio on lopullinen, eikä siihen
saa hakea muutosta, ja tuomio ilmoitetaan tal-
lettajalle, joka antaa sen tiedoksi osapuolille.
Riidan osapuolet panevat tuomion täytäntöön
viipymättä.

2. The Parties to the dispute shall facilitate
the work of the Tribunal; to this end, the Par-
ties shall:

(a) provide the Tribunal with all relevant
documents and information; and

(b) allow the Tribunal to visit their terri-
tory, to examine witnesses or specialists and
to travel to locations to investigate the said
dispute in situ.

3. The fact that a Party to the dispute does
not comply to the provisions of paragraph 2,
or does not defend its case, shall not prevent
the Tribunal from giving a ruling or making
an award.

Article 9

The Tribunal shall give its ruling within six
months of the date of its formation, unless it
considers it necessary to extend this time li-
mit for a new period, that shall not exceed fi-
ve months. The award by the Tribunal shall
be reasoned. It is final and without appeal
and shall be communicated to the depositary
who shall so inform the Parties. The Parties
to the dispute shall implement it without de-
lay.

Liite 3

OCCARin hallinnointimääräykset
Oikeudelliset kysymykset
OMP 4OCCAR Management Procedure
Legal issues
OMP 4

1. Johdanto

1.1 OCCAR on kansainvälinen järjestö, jolla on OCCARista tehdyn yleissopimuksen 39 artiklassa määritelty täysi oikeushenkilöllisyys. Yleissopimus tuli voimaan 28 päivänä tammikuuta 2001 kaikkien neljän perustajajäsenvaltion ratifioitua sen.

1.2 Yleissopimuksessa määrätään muun muassa OCCARin oikeushenkilöllisyydestä, sen organisaatiosta ja hallinnosta, sen suhteista jäsenvaltioihin sekä sen erioikeuksista ja vapauksista.

2. Hallinnointimääräysten soveltamisala

Kuten yleissopimuksen 7 artiklassa todeetaan, OCCAR perustettiin koordinoimaan, valvomaan ja panemaan täytäntöön jäsenvaltioiden sille määrittämiä puolustusmateriaalialan yhteistyöohjelmia. Nämä OCCARin hallinnointimääräykset koskevat merkittäviä oikeudellisia kysymyksiä, joita tässä toiminnassa voi syntyä, mutta ne eivät koske palvelussuhdeasioita. Nämä hallinnointimääräykset koskevat OCCARin suhteita

- jäsenvaltioihin,
- ohjelmaan osallistuviin valtioihin (joita voivat olla myös muut kuin jäsenvaltiot),
- ohjelmaosapuoliin,
- kolmansiin osapuoliin (mukaan lukien ali-hankkijat ja toimittajat).

3. Suhteet

3.1 Suhde jäsenvaltioihin

OCCARin ja sen jäsenvaltioiden välinen suhde määritellään yleissopimuksessa. OCCARin ja jäsenvaltion välinen riita ratkaistaan neuvotteluteitse johtokuntatasolla.

3.2 Ohjelmaan osallistuvien valtioiden välinen suhde

1. Introduction

1.1 OCCAR is an international organisation with full legal personality, as defined in Article 39 of the OCCAR Convention. The Convention entered into effect on 28 January 2001 following ratification by the four founding Member States.

1.2 The Convention sets out, inter alia, the legal personality of OCCAR, its organisation and administration, its relationship with Member States and its immunities and privileges.

2. Scope of this procedure

As stated in Article 7 of the Convention, OCCAR was created to co-ordinate, control and implement co-operative armament programmes that are assigned to it by the Member States. This OMP covers significant legal issues, which may arise from these activities but excluding matters relating to employment of staff. It deals with relationships between OCCAR and:

- Member States;
- Programme Participating States (which may include non-Member States);
- Programme Contractors;
- Third parties (including Sub-Contractors and Suppliers).

3. Relationships

3.1 Relationship with Member States

The relationship between OCCAR and its Member States is defined in the Convention. Any dispute between OCCAR and any Member State will be settled by consultation at BoS level.

3.2 Relationship between Programme Participating States

3.2.1 Asiakirjat

3.2.1.1 Jokaista OCCARin hallinnoimaa ohjelmaa varten vaaditaan seuraavat asiakirjat (ks. myös asiakirja OMP 2):

- yhteistyömuistio – osallistuvien valtioiden allekirjoittama yhteistyömuistio, jolla ne sitoutuvat ohjelmaan,
- johtokunnan integrointipäätös – kaikkien jäsenvaltioiden edustajien tekemä johtokunnan päätös, jolla sallitaan ohjelman integrointi OCCARiin,
- ohjelmapäätös – ohjelmajohtoryhmän edustajien hyväksymä ja allekirjoittama oikeudellisesti sitova asiakirja. Ohjelmapäätöksessä määrätään yksityiskohtaisesti, miten OCCAR hallinnoi ohjelmaa, ja siinä määrätään sovellettavat säännöt ja periaatteet sekä tarvittaessa niitä koskevat poikkeukset. Ohjelmapäätöksen voimaantulo integroi ohjelman virallisesti OCCARiin.

3.2.1.2 Yleissopimuksen 37 ja 38 artiklan mukaisesti muut valtiot kuin jäsenvaltiot voivat osallistua OCCARin hallinnoimaan ohjelmaan. Sellaisten muiden valtioiden kuin jäsenvaltioiden, jotka aikovat osallistua OCCARin ohjelmaan, on vastauksessaan johtokunnan puheenjohtajan lähettämään tarjouskirjeeseen ilmaistava suostuvansa siihen, että ohjelmaa hallinnoidaan OCCARin sääntöjä ja määräyksiä noudattaen. Tässä vastauksessa niiden on myös ilmaistava suostuvansa siihen, että ohjelmaa hallinnoimaan perustetaan ohjelmajohtoryhmä ja ohjelmakomitea. Tämä kirjeenvaihto muodostaa yleissopimuksen 37 artiklassa tarkoitetun sopimuksen. Allekirjoittamalla ohjelmapäätöksen ohjelmaan osallistuvina valtioina muut valtiot kuin jäsenvaltiot sitoutuvat oikeudellisesti ohjelmaan samassa määrin kuin osallistuvat jäsenvaltiot. Ohjelmapäätös muodostaa yleissopimuksen 38 artiklassa tarkoitetun päätöksen.

3.2.1 Instruments

3.2.1.1 For each programme to be managed by OCCAR the following set of documents are required (see also OMP 2):

- A Programme Memorandum of Understanding (MoU)
- An MoU, signed by the Participating States, providing their commitment to the programme;
- Board of Supervisors (BoS) Integration Decision – A BoS Decision adopted by the representatives of all the Member States to authorise the integration of a programme into OCCAR;
- Programme Decision – The legally binding document approved and signed by the Programme Board (PB) representatives. The Programme Decision shall detail the way the Programme shall be managed by OCCAR and shall outline the rules and principles that shall apply and, where appropriate, exceptions to these rules and principles. The entry into force of the Programme Decision formally integrates the programme into OCCAR.

3.2.1.2 In accordance with Articles 37 and 38 of the Convention, non-Member States may participate in a programme managed by OCCAR. In response to a letter of offer from the BoS chairman, non-Member States intending to participate in an OCCAR Programme must state their commitment to the fact that the Programme will be managed in accordance with OCCAR rules and procedures. This response should also state their agreement to the creation of a PB and a PC to manage the Programme. This exchange of letters will constitute the agreement referred to in Article 37 of the Convention. By signing the Programme Decision as a Programme Participating State non-Member States are legally bound to the programme to the same extent as participating Member States. The Programme Decision constitutes a decision as referred to in Article 38 of the Convention.

3.2.1.3 OCCARin hallinnoimaan ohjelmaan osallistuvilla muilla valtioilla kuin jäsenvaltioilla ei ole äänioikeutta OCCARin hallintoa tai menettelytapoja koskevissa asioissa. Päätökset, jotka liittyvät yksinomaan kyseiseen ohjelmaan, tehdään siihen osallistuvien muiden valtioiden kuin jäsenvaltioiden suostumuksella, noudattaen ohjelmapäätöksessä sovittua päätöksentekomenettelyä.

3.2.2 Riidat

3.2.2.1 Ohjelmaan osallistuvien valtioiden välinen riita, joka koskee ohjelmapäätöksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan mahdollisuuksien mukaan neuvotteluteitse. Jollei riitaa saada ratkaistuksi neuvotteluteitse, se saatetaan riidan osapuolen pyynnöstä ratkaistavaksi välitysmenettelyssä OCCARista tehdyn yleissopimuksen liitteessä II määrättyjä edellytyksiä noudattaen.

3.2.2.2 OCCARin hallintoryhmän ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden välinen erimielisyys, joka koskee ohjelmapäätöksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan neuvotteluteitse johtokuntatasolla, eikä sitä saateta ratkaistavaksi kolmannelle osapuolelle eikä kansainväliseen tuomioistuimeen.

3.2.3 Vastuut

Jos ohjelmaan osallistuva valtio aiheuttaa ohjelman yhteydessä vahinkoa OCCARille, sen henkilöstölle tai sen asiantuntijoille, vahingosta aiheutuneista kuluista vastataan seuraavasti:

- jos ja siltä osin kuin ohjelmaan osallistuva valtio, sen henkilöstö tai sen edustaja on aiheuttanut vahingon piittaamattomalla teolla tai laiminlyönnillä, tahallisella rikkomuksella tai törkeällä huolimattomuudella, kyseinen ohjelmaan osallistuva valtio vastaa vahingosta aiheutuneista kuluista yksin,

- muussa tapauksessa vahingosta aiheutuneista kuluista vastaavat ohjelmaan osallistuvat valtiot kyseistä ohjelmaa koskevan ohjelmapäätöksen vastuumääräyksissä määrättyssä ja vahingon aiheuttamisajankohtana sovellettavassa suhteessa.

3.2.1.3 Non-Member States participating in a programme managed by OCCAR do not have voting rights in relation to OCCAR management or policy issues. Decisions relating exclusively to that programme will be taken with the agreement of the non-Member State(s) participating in that programme in accordance with the decision making process agreed in the Programme Decision.

3.2.2 Disputes

3.2.2.1 Any dispute between the Programme Participating States concerning the interpretation or application of the Programme Decision should, if possible, be settled by consultation. If a dispute cannot be settled by consultation it shall at the request of any party to the dispute, be submitted to arbitration in accordance with the conditions laid down in Annex II of the OCCAR Convention.

3.2.2.2 Any disagreement between OCCAR-EA and Programme Participating States concerning the interpretation or application of Programme Decisions shall be settled by consultation at BoS level and shall not be referred to any third party or international tribunal for settlement.

3.2.3 Liabilities

Where a Programme Participating State, in connection with that programme, causes loss or damage to OCCAR, its staff or experts, the cost thereof shall be borne as follows:

- Where and to the extent that such loss or damage is caused by the reckless acts or reckless omissions, wilful misconduct or gross negligence of that Programme Participating State its personnel or agents, that Programme Participating State alone shall bear the cost thereof;

- In any other case the cost thereof shall be borne by the Programme Participating States in such proportions as are set out in the liability provisions of the Programme Decision for that programme and apply at the time that the loss or damage was caused.

3.3 Suhde ohjelmaosapuoliin

3.3.1 Asiakirjat

OCCARin ja/tai ohjelmaan osallistuvien valtioiden ja ohjelmaosapuolen väliset oikeudelliset suhteet luodaan ohjelmiasopimuksella. Kuhunkin ohjelmaan osallistuvat valtiot päättävät, tekeekö OCCAR kyseistä ohjelmaa koskevan pääsopimuksen

- omissa nimissään ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden eduksi siten, että ohjelmiasopimuksen osapuolina ovat OCCAR ja ohjelmaosapuoli, vai

- ohjelmaan osallistuvien valtioiden nimissä ja/tai puolesta siten, että ohjelmiasopimuksen osapuolina ovat ohjelmaan osallistuvat valtiot ja ohjelmaosapuoli.

Ohjelmapäätöksessä määrätään, miten OCCAR tekee ohjelmiasopimukset. OCCAR varmistaa, että ohjelmiasopimus sisältää tarvittavat määräykset ohjelmapäätöksessä määrättyjen sitoumusten ja viitattujen OCCARin hallinnointimääräysten täytäntöön panemiseksi.

3.3.2 Viestintä ohjelmaosapuolten kanssa

Jollei OCCARin hallintoryhmä muuta sovi, se on ohjelmaosapuolten ainoa yhteystaho kaikissa ohjelmiasopimuksiin liittyvissä asioissa. Jotta OCCARin hallintoryhmä voisi täyttää ohjelmaan osallistuvien valtioiden edellyttämät hallintotehtävänsä mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti, ohjelmaan osallistuvat valtiot ja ohjelmaosapuoli eivät viesti suoraan keskenään ohjelman hallinnointia koskevista asioista, etenkin ohjelmiasopimuksen osalta. Kaikki viestintä käydään OCCARin hallintoryhmän ja ohjelmaosapuolen kesken. Tiedot välitetään ohjelmaan osallistuville valtioille OCCARin raportointijärjestelmän kautta.

3.3.3 Riidat ohjelmaosapuolten kanssa

3.3.3.1 OCCARin oikeudelliset toimet ohjelmaosapuolta vastaan

3.3 Relationship with Programme Contractors

3.3.1 Instruments

The Contract creates the legal relationship between OCCAR and/or the Programme Participating States and a Contractor. For each Programme, the Participating States will decide whether OCCAR is to place the main Programme Contract:

- In its own name and for the benefit of the Programme Participating

States so that OCCAR and the Programme Contractor are the parties to the Contract; or

- In the name and/or on behalf of the Programme Participating States, so that the Programme Participating States and the Programme

Contractor are the parties to the Contract. The Programme Decision will determine the way for OCCAR to place the Programme Contracts. OCCAR shall ensure that any Programme Contract contains provisions needed to give effect to the agreements laid down in the Programme Decision and the referenced OMPs.

3.3.2 Communication with Programme Contractors

Unless otherwise agreed by OCCAR-EA, OCCAR-EA will be the sole point of contact with Programme Contractors on all matters concerning Programme Contracts. In order to allow OCCAR-EA to fulfil its management tasks towards the Programme Participating States requirements in the best possible and most effective way there will be no direct communication between the Programme Participating States and the Programme Contractor concerning the management of a programme, in particular with regard to the contract. All communication will be between OCCAR-EA and the Programme Contractor. The Programme Participating States will be kept informed through the OCCAR reporting system.

3.3.3 Disputes with Programme Contractors

3.3.3.1 Legal Actions against any Programme Contractor by OCCAR

3.3.3.1.1 Kaikkiin oikeudenkäynteihin, jotka pannaan vireille ohjelmaosapuolta vastaan yksinomaan ohjelmaan liittyvässä asiassa, osallistuu yksinomaan OCCARin hallintoryhmä riippumatta siitä, toimiiko OCCAR ohjelasopimuksen perusteella omissa nimissään vai ohjelmaan osallistuvien valtioiden puolesta. Ohjelmaan osallistuva valtio panee vireille tällaisen oikeudenkäynnin ainoastaan OCCARin hallintoryhmän välityksellä.

3.3.3.1.2 OCCARin hallintoryhmä ilmoittaa kaikille ohjelmaan osallistuville valtioille sellaisista ohjelmaosapuolten kanssa syntyneistä riidoista, jotka saattavat johtaa oikeudenkäyntien vireillepanoon.

3.3.3.1.3 Kun oikeudenkäynti pannaan vireille, OCCARin hallintoryhmä tiedottaa kaikille ohjelmaan osallistuville valtioille kaikesta riidassa ja oikeudenkäynnissä tapahtuvasta kehityksestä, riippumatta siitä, ovatko nämä valtiot osallisina oikeudenkäynnissä. OCCARin hallintoryhmän on myös saatava riidassa osallisina olevien ohjelmaan osallistuvien valtioiden suostumus kaikkiin oikeudenkäyntiin liittyviin asioihin, mukaan lukien oikeudenkäynnin vireillepano, jatkaminen, peruuttaminen ja ratkaiseminen sovinnollisesti.

3.3.3.2 Ohjelmaosapuolten oikeudelliset toimet

3.3.3.2.1 Riippumatta siitä, toimiiko OCCAR omissa nimissään vai ohjelmaan osallistuvien valtioiden puolesta, kaikissa ohjelasopimuksissa on määrättävä, että haaste kyseistä sopimusta koskevaan oikeudenkäyntiin, jonka ohjelmaosapuoli panee vireille ohjelmaan osallistuvia valtioita tai OCCARia vastaan, annetaan tiedoksi ainoastaan OCCARille.

3.3.3.2.2 Tällaiseen oikeudenkäyntiin osallistuu yksinomaan OCCARin hallintoryhmä.

3.3.3.2.3 Jos haaste tällaiseen oikeudenkäyntiin annetaan tiedoksi ohjelmaan osallis-

3.3.3.1.1 Any legal proceedings to be brought against any Programme Contractor in relation to a matter associated exclusively with a programme shall be conducted solely and exclusively by OCCAR-EA, whether OCCAR is acting in its own name or on behalf of the Programme Participating in relation to the Programme Contract. No Programme Participating State shall undertake such proceedings except through OCCAR-EA.

3.3.3.1.2 OCCAR-EA shall notify all the Programme Participating States of any disputes with Programme Contractors that might lead to legal proceedings being taken.

3.3.3.1.3 Where proceedings are taken, OCCAR-EA shall keep all Programme Participating State(s) informed of all developments in relation to the dispute and the proceedings, whether or not involved in the proceedings. OCCAR-EA shall also obtain the approval of the Programme Participating State(s) involved in the dispute as to all matters relating to such proceedings including the commencement, continuation, withdrawal or settlement thereof.

3.3.3.2 Legal Actions by Programme Contractors

3.3.3.2.1 Every Programme Contract shall, whether OCCAR is acting in its own name or on behalf of the Programme Participating States, provide that any legal proceedings by Programme Contractors against any Programme Participating State(s) or OCCAR in connection with that Contract shall be served only upon OCCAR.

3.3.3.2.2 Such legal proceedings shall be conducted solely and exclusively by OCCAR-EA.

3.3.3.2.3 Where any such legal proceedings are served on any Programme Participating

tuvalle valtiolle, tämä valtio ilmoittaa asiasta viipymättä kirjallisesti muille ohjelmaan osallistuville valtioille ja määrää OCCARin hallintoryhmän osallistumaan oikeudenkäyntiin.

3.3.3.2.4 Edellä olevan 3.3.3.1.3 kohdan määräyksiä sovelletaan ohjelmaosapuolen esittämään vaateeseen samalla tavoin kuin ohjelmaosapuoleen kohdistettuun vaateeseen.

3.3.3.3 Riitojen ratkaiseminen

Kuten yleissopimuksen 49 artiklassa määrätään, kaikissa OCCARin tekemissä sopimuksissa on määrättävä sovittelusta, ja niihin on sisällytettävä välitysmenettelyä koskeva lauseke. Jollei riitaa saada ratkaistuksi neuvotte-luteitse, noudatetaan seuraavaa menettelyä:

- yhteisesti sopimalla riita voidaan saattaa soviteltavaksi,
- jos riitaa ei voida saattaa soviteltavaksi tai saada sovitelluksi, se saatetaan ratkaistavaksi välitysmenettelyssä.

(Yksityiskohtaisista riitoja koskevista so-pimulausekkeista määrätään asiakirjassa OMP 6 Sopimusehdot).

3.3.4 Vastuut

Jos yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan liit-tyvän asian yhteydessä OCCARille tai ohjel-maan osallistuville valtioille OCCARin menettelyn johdosta syntyy vastuita tai kuluja, jotka liittyvät ohjelmaosapuolen esittämään tai ohjelmaosapuoleen kohdistettuun vaatee-seen, tästä aiheutuvista kuluista vastaavat oh-jelmaan osallistuvat valtiot kyseistä ohjelmaa koskevan ohjelmapäätöksen vastuumääräyk-sissä määrättyssä ja vastuun syntymisen ajan-kohtana sovellettavassa suhteessa.

3.4 Suhde kolmansiin osapuoliin

3.4.1 Riidat kolmansien osapuolten kanssa

OCCARin periaatteena on pyrkiä mahdolli-suuksien mukaan ratkaisemaan OCCARin ja kolmansien osapuolten väliset riidat neuvotte-luteitse. OCCAR voi jäsenvaltioiden suostu-muksella (kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuvien valtioiden suostumuksella, jos

State, that Programme Participating State shall immediately provide written notifica-tion thereof to the other Programme Partici-pating State(s) and instruct OCCAR-EA to conduct the proceedings.

3.3.3.2.4 The provisions of Article 3.3.3.1.3 shall apply to a claim by a Pro-gramme Contractor as they would apply to a claim against a Programme Contractor.

3.3.3.3 Resolution of Disputes

As provided for in Article 49 of the Con-vention each contract to be concluded by OCCAR shall provide for conciliation and include an arbitration clause. If a dispute can-not be settled by negotiation the procedure is as follows:

- The dispute may be submitted by agree-ment to conciliation;
- If the dispute cannot be submitted to, or settled by, conciliation then it shall be sub-mitted to arbitration.

(for detailed contractual clauses concerning disputes see OMP 6 Contract Terms and Conditions).

3.3.4 Liabilities

Where OCCAR incurs or causes the Pro-gramme Participating State(s) to incur any li-ability, costs or expenses in respect of any claim by or against a Programme Contractor in relation to a matter associated exclusively with that Programme, the cost thereof shall be borne by the Programme Participating State(s) in such proportions as are set out in the liability provisions of the Programme Decision for that programme and which ap-ply at the time that the liability was incurred

3.4 Relationship with Third Parties

3.4.1 Disputes with Third Parties

OCCAR's policy is to seek, if possible, to settle by negotiation any dispute between OCCAR and third parties. OCCAR may, subject to the approval of the Member States (but, in a matter exclusively relating to a pro-gramme, only the Programme Participating

asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan) sopia kolmannen osapuolen kanssa tällaisen riidan saattamisesta ratkaistavaksi välitysmenettelyssä.

3.4.1.1 Kolmansien osapuolten oikeudelliset toimet OCCARia vastaan

3.4.1.1.1 OCCARin hallintoryhmä ilmoittaa viipymättä jäsenvaltioille (kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuville valtioille, jos asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan) OCCARin ja kolmannen osapuolen välisestä riidasta, joka voi johtaa kolmannen osapuolen OCCARiin kohdistamaan vaateeseen, sekä neuvottelee näiden valtioiden kanssa ja pyytää niiltä riidan ratkaisumenettelyä koskevaa suostumusta.

3.4.1.1.2 Jollei riitaa saada ratkaistuksi OCCARin hallintoryhmän ja kolmannen osapuolen välisillä neuvotteluilla, ei kolmas osapuoli voi panna vireille oikeudenkäyntiä OCCARia vastaan sovellettaessa OCCARin vapautta tuomiovallasta, ellei johtokunta luovu OCCARin vapaudesta (ks. OCCARista tehdyn yleissopimuksen liitteessä I oleva 3 artikla).

3.4.1.1.3 Johtokunta on velvollinen luopumaan vapaudesta, jos sen säilyttäminen estäisi oikeuden toteutumista ja siitä voidaan luopua haittaamatta OCCARin etuja (ks. OCCARista tehdyn yleissopimuksen liitteessä I olevan 3 artiklan 1 kappaleen a kohta).

3.4.1.1.4 Jollei OCCAR luovu vapaudesta, johtokunta toteuttaa kaikki asianmukaiset toimet vaateen käsittelemiseksi ja, jos vaade on perusteltu, sen ratkaisemiseksi (ks. OCCARista tehdyn yleissopimuksen 50 artikla).

3.4.1.1.5 Jos OCCAR luopuu vapaudesta tai suostuu välitysmenettelyyn kolmannen osapuolen kanssa tai kohdistaa vaateen kolmanteen osapuoleen, OCCARin hallintoryhmä ilmoittaa asiasta kaikille jäsenvaltioille (kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuville valtioille, jos asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan) kaikesta riidassa ja sen käsittelyssä tapahtuvasta kehityksestä riippumatta siitä, ovatko nämä valtiot osallisina käsitte-

States) agree with the third party to take any such dispute to arbitration.

3.4.1.1 Legal actions by Third Parties against OCCAR

3.4.1.1.1 OCCAR-EA shall immediately inform the Member States (but, in relation to a matter exclusively relating to a programme, only the Programme Participating States) of any dispute arising between OCCAR and a third party which may lead to a claim by the third party against OCCAR and consult with and seek their approval as to how to deal with the dispute.

3.4.1.1.2 If negotiations between the OCCAR-EA and the third party in relation to any such dispute fail to produce a settlement, the third party shall be unable to take court proceedings against OCCAR, if OCCAR's immunity from jurisdiction applies, unless the BoS waives OCCAR's immunity (see Article 3 of Annex I to the OCCAR Convention).

3.4.1.1.3 The BoS has a duty to waive immunity where the maintenance of the immunity would impede the course of justice and waiver would not prejudice the interests of OCCAR (see Article 3.1(a) of Annex I to the OCCAR Convention).

3.4.1.1.4 Where OCCAR does not waive immunity, the BoS shall take all appropriate steps to deal with the claim and, if the claim is justified, to settle it (see Article 50 of the OCCAR Convention).

3.4.1.1.5 Where OCCAR waives immunity or agrees to go to arbitration with a third party or brings a claim against a third party, OCCAR-EA shall keep all Member States (but, in relation to a matter exclusively relating to a programme, only the Programme Participating States) informed of all developments in relation to the dispute and the proceedings, whether or not involved in the proceedings. OCCAR-EA shall also obtain

lyssä. OCCARin hallintoryhmän on myös saatava jäsenvaltioiden suostumus (kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuvien valtioiden suostumus, jos asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan) kaikkiin tällaiseen käsitteilyyn liittyviin asioihin, mukaan lukien käsittelyn vireillepano, jatkaminen, peruuttaminen tai ratkaiseminen sovinnollisesti.

3.4.1.2 OCCARin oikeudelliset toimet kolmatta osapuolta vastaan

3.4.1.2.1 OCCARin hallintoryhmä ilmoittaa viipymättä jäsenvaltioille (kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuville valtioille, jos asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan) OCCARin ja kolmannen osapuolen välisestä riidasta, joka voi johtaa OCCARin kolmanteen osapuoleen kohdistamaan vaateeseen, sekä neuvottelee näiden valtioiden kanssa ja pyytää niiltä riidan ratkaisumenettelyä koskevaa suostumusta.

3.4.1.2.2 Jos OCCARin kolmanteen osapuoleen kohdistama vaade johtaa välitystuumioon tai ratkaisuun OCCARin eduksi, OCCAR antaa asiasta selonteon jäsenvaltioille (kuitenkin ainoastaan ohjelmaan osallistuville valtioille, jos asia liittyy yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan) niiden määräämällä tavalla.

3.4.2 Vastuut

3.4.2.1 Jos yksinomaan yksittäiseen ohjelmaan liittyvän asian yhteydessä OCCARille tai ohjelmaan osallistuville valtioille OCCARin menettelyn johdosta syntyy vastuita tai kuluja, jotka liittyvät kolmannen osapuolen esittämään tai kolmanteen osapuoleen kohdistettuun vaateeseen, tästä aiheutuvista kuluista vastaavat ohjelmaan osallistuvat valtiot kyseistä ohjelmaa koskevan ohjelmapäätöksen vastuumääräyksissä määrätystä ja vastuun syntymisen ajankohtana sovellettavassa suhteessa.

3.4.2.2 Jos muussa yhteydessä OCCARille tai ohjelmaan osallistuville valtioille OCCARin menettelyn johdosta syntyy vastuita tai kuluja, jotka liittyvät kolmannen osapuolen

the approval of the Member States (but, in relation to a matter exclusively relating to a programme, only the Programme Participating States) as to all matters relating to such proceedings including the commencement, continuation, withdrawal or settlement thereof.

3.4.1.2 Legal Actions by OCCAR against a Third Party

3.4.1.2.1 OCCAR-EA shall immediately inform the Member States (but, in relation to a matter associated exclusively with a programme, only the Programme Participating States) of any dispute arising between OCCAR and a third party which may lead to a claim by OCCAR against the third party and consult with and seek their approval as to how to deal with the dispute.

3.4.1.2.2 Where any such claim by OCCAR against a third party results in any award or settlement in favour of OCCAR, OCCAR shall account for the same to the Member States (but, in relation to a matter associated exclusively with a programme, only to the Participating States) in such manner as they shall decide.

3.4.2 Liabilities

3.4.2.1 Where OCCAR incurs or causes the Programme Participating State(s) to incur any liability, costs or expenses in respect of any claim by or against a third party in relation to a matter associated exclusively with that Programme, the cost thereof shall be borne by the Programme Participating State(s) in such proportions as are set out in the liability provisions of the Programme Decision for that programme and which apply at the time that the liability was incurred.

3.4.2.2 Where in any other case, OCCAR incurs or causes the Member States to incur any liability, costs or expenses in respect of any claim by or against a third party, the cost

esittämään tai kolmanteen osapuoleen kohdistettuun vaateeseen, tästä aiheutuvista kuluista vastaavat jäsenvaltiot samassa suhteessa kuin ne vastaavat OCCARin hallintoryhmän keskustoimiston hallintobudjetin menoista vastuun syntymisen ajankohtana.

3.4.3 Ohjelmaan osallistuvien valtioiden toteuttamat tai niihin kohdistetut oikeudelliset toimet

Kun on kyse kolmansien osapuolten esittämistä tai niihin kohdistetuista vaateista, jotka liittyvät ohjelmaan osallistuvan valtion, sen henkilöstön tai sen edustajien suoraan tai välillisesti aiheuttamaan henkilö- tai omaisuusvahinkoon ja joissa OCCAR ei ole osallisena, viitataan ohjelmaa koskevaan yhteistyömuistioon.

4. Omistusoikeus tietoihin sekä tietojen luovuttaminen, käyttö ja suojaaminen

4.1 Yleistä

4.1.1 OCCAR hankkii riittävät oikeudet tietoihin, mukaan lukien tekniset tiedot, jotta ohjelmaan osallistuvilla valtioilla säilyy vähintään yksi toimitusten lähde. Lisäksi OCCAR pyrkii hankkimaan riittävät oikeudet tietoihin mahdollistaakseen tarvittaessa kilpailun hankittavien puolustusmateriaalien tai palvelujen elinkaaren ajan.

4.1.2 Omistusoikeutta tietoihin sekä niiden luovuttamista, käyttöä ja suojaamista koskevista yksityiskohtaisista sopimuslausekkeista (ks. asiakirja OMP 6 Sopimusehdot) sovitaan ohjelmaosapuolen kanssa ohjelmaan osallistuvien valtioiden eduksi ohjelmaa koskevan yhteistyömuistion ja ohjelmapäätöksen määräysten mukaisesti.

4.1.3 Yleisesti ottaen on toteutettava seuraavat vaatimukset:

4.2 Ohjelmaosapuolen toimittamat tiedot

4.2.1 Luovuttaminen ja käyttö ohjelmaan osallistuvissa valtioissa

thereof shall be borne by the Member States in the same proportions as for OCCAR-EA Central Office Administrative Budget costs which apply at the time that the liability was incurred.

3.4.3 Legal actions by or against Programme Participating States

Reference should be made to the Programme MoU for claims by or against third parties, not involving OCCAR, for injury or damage of any kind caused or brought by any Programme Participating State, its personnel or agents.

4. Ownership, Disclosure, Use and Protection of Information

4.1 General

4.1.1 OCCAR shall secure sufficient rights in information including Technical Information to preserve at least a source of supply to Participating States. Additionally OCCAR will endeavour to secure sufficient rights in information where appropriate to provide for competition throughout the life of the defence articles or defence services to be procured.

4.1.2 Detailed contract clauses (see OMP 6 Contract Terms and Conditions) in respect of the ownership, disclosure, use and protection of information shall be agreed for the benefit of the Programme Participating States with the Contractor in accordance with provisions of the Programme MoU and the Programme Decision.

4.1.3 In general the following requirements need to be implemented:

4.2 Contractor Furnished Information

4.2.1 Disclosure and Use by Programme Participating States

Tehdessään ohjelasopimuksia tai sopiesaan luvista OCCAR hankkii ohjelmaan osallistuville valtioille oikeuden luovuttaa ja käyttää tai antaa käytettäväksi ohjelmamääräyksissä määriteltyihin tarkoituksiin kaikkia tarvittavia tietoja, jotka toimitetaan tai syntyvät ohjelasopimusten ja alihankintasopimusten tai lupien mukaisesti. Tähän sisältyy oikeus ottaa vastaan, kopioida ja käyttää tai antaa käytettäväksi tai muuttaa tällaisia tietoja. Tämän mukaisesti ohjelasopimuksissa tai luvissa määrätään laillisista ja välittömästi täytäntöön pantavista tällaiseen oikeuteen liittyvistä järjestelyistä kyseisten ohjelmaosapuolten tai alihankkijoiden ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden välillä. Tällaisten tietojen väärinkäytöstä asetetaan vastuuseen väärinkäytöstä vastuussa oleva yksi tai useampi ohjelmaan osallistuva valtio, jollei ohjelmamääräyksissä toisin määrätä. Jotta ohjelmaan osallistuvat valtiot pystyisivät käyttämään edellä tarkoitettuja oikeuksiaan, OCCAR toimittaa kullekin ohjelmaan osallistuvalla valtiolla kopiot ohjelasopimuksesta tai luvasta sekä niiden muutokset.

4.2.2 Käyttö OCCARissa

Tehdessään ohjelasopimuksia OCCAR varaa itselleen ohjelman hallinnoimista varten oikeuden käyttää kaikkia tarvittavia tietoja, jotka toimitetaan tai syntyvät ohjelasopimuksen mukaisesti. Tähän sisältyy oikeus ottaa vastaan, kopioida, muuttaa tai siirtää tällaisia tietoja neuvottelutarkoituksiin. OCCAR käyttää näitä tietoja ainoastaan ohjelmamääräyksissä määriteltyihin tarkoituksiin, jolleivät ohjelmaan osallistuvat valtiot anna lupaa muuhun ja jolleivät ohjelmaosapuoli tai alihankkijat tarvittaessa tätä hyväksy. OCCAR ei sovi järjestelyistä, jotka estävät OCCARia toimittamasta ohjelman tietoja ohjelmaan osallistuville valtioille.

4.3 Hallitusten toimittamat tiedot

Ohjelmaa hallinnoidessaan OCCAR saattaa tarvita tietoja, joita ainoastaan ohjelmaan osallistuvat valtiot voivat toimittaa. Auttaakseen OCCARia tarvittavalla tavalla ohjelman

In placing Programme Contracts or securing licences OCCAR shall acquire for Programme Participating States the right to disclose and use or have used all necessary information furnished or arising under the Programme Contracts and subcontracts or licences for the purposes defined in the Programme Arrangements. This shall include the right to receive, copy, use or have used or modify such information. Accordingly Programme Contracts or licences shall establish legal and directly enforceable links regarding such a right between the Programme Contractor or the subcontractors concerned and the Programme Participating States. Any misuse of such information shall be the liability of the Programme Participating State(s) responsible for such misuse unless otherwise provided for in the Programme Arrangements. To enable the Programme Participating States to exercise the above rights OCCAR shall provide each Programme Participating State with copies of any Programme Contract or licence and any amendment thereto.

4.2.2 Use by OCCAR

In placing Programme Contracts OCCAR shall secure for itself for the purpose of managing the programme, the right to use all necessary information furnished or arising under the Programme Contract. This shall include the right to receive, copy, modify or transfer such information for consultation purposes. OCCAR's use of such information shall be limited to the purposes defined in the Programme Arrangements unless otherwise authorised by the Programme Participating States and agreed, if required, by the Programme Contractor or sub-contractors. OCCAR shall not enter into any arrangement, which precludes OCCAR from passing Programme Information to the Programme Participating States.

4.3 Government Furnished Information

During the management of a Programme OCCAR may need information that can only be provided by the Programme Participating States. To give OCCAR the necessary assis-

hallinnoinnissa ohjelmaan osallistuvat valtiot helpottavat kaikkien käytettävissään olevien tarvittavien tietojen toimittamista OCCARille (ks. ohjelmapäätös). OCCAR luovuttaa tai käyttää näitä tietoja ainoastaan niitä koskevien luovutusehtojen mukaisesti, jollei tietojen luovuttaja muuhun suostu. Jos tällaisia ohjelman tietoja myöhemmin siirretään ohjelmaosapuolelle, niitä käsitellään luovutusehtoja noudattaen.

4.4 Omistusoikeus OCCARin tuottamiin tietoihin

4.4.1 Omistusoikeus kaikkiin tietoihin, jotka OCCAR tuottaa ohjelmaa toteutettaessa, on ohjelmaan osallistuvilla valtioilla yhteisesti, riippumatta siitä, onko tiedot luonut OCCARin henkilöstö vai ohjelmaan osallistuvien valtioiden lähettämä lainattu henkilöstö. OCCARilla on oikeus kopioida, luovuttaa, muuttaa ja käyttää tai antaa käytettäväksi näitä tietoja kyseisen ohjelman hallinnoimista varten, muuta kyseiseen ohjelmaan liittyvää työtä varten sekä muuhun ohjelmaan osallistuvien valtioiden sallimaan tarkoitukseen.

4.4.2 OCCAR voi luovuttaa ohjelmassa tuottamia tietoja toiseen ohjelmaan, jos kyseiseen ohjelmaan osallistuvat valtiot suostuvat siihen ja jos vastaanottavat valtiot suostuvat olemaan luovuttamatta näitä ohjelmatietoja edelleen ja käyttämään niitä ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

4.4.3 Omistusoikeus kaikkiin tietoihin, jotka OCCARin hallintoryhmän keskustoimisto tuottaa ja jotka eivät ole ohjelmakohtaisia, on jäsenvaltioilla yhteisesti. OCCARilla on oikeus kopioida, luovuttaa, muuttaa, käyttää ja antaa käytettäväksi näitä tietoja.

4.4.4 Ohjelmaan osallistuvat muut valtiot kuin jäsenvaltiot eivät saa luovuttaa tai käyttää OCCARin tietoja, jotka OCCAR on tuottanut kyseisen ohjelman ulkopuolella, jollei OCCAR anna siihen kirjallista ennakkosuos-

tance in managing the programme the Programme Participating States shall facilitate the provision to OCCAR of all required information at their disposition (see the Programme Decision). Such information shall not be disclosed or used by OCCAR except in accordance with terms under which it is provided unless otherwise agreed by the originator. Any such information subsequently transferred to a Programme Contractor shall be treated in accordance with the terms under which it is provided.

4.4 Ownership of OCCAR Generated Information

4.4.1 Ownership of all information generated by OCCAR in the performance of a Programme whether created by OCCAR personnel or by seconded loaned personnel of the Programme Participating States shall vest jointly in the Programme Participating States. OCCAR shall have the right to copy, disclose, modify and use or have used such information for the purpose of managing that Programme or any further work relating to that Programme and for any other purposes authorised by the Programme Participating States.

4.4.2 OCCAR may disclose to another Programme any information generated by OCCAR within a Programme, subject to the agreement of the Participating States in that Programme and subject also to the agreement of the recipient Participating State(s) not to further disclose it and to use such Programme Information only for the purpose for which it is disclosed.

4.4.3 Ownership of all information generated by OCCAR-EA Central Office, which is not specifically Programme related shall vest jointly in the Member States. OCCAR shall have the right to copy, disclose, modify, use and have used such information.

4.4.4 Non-Member States participating in a Programme may not disclose or use OCCAR information, which has been generated by OCCAR outside that Programme except with the prior written consent of OCCAR.

tumusta.

4.5 Patenttihakemusten tekeminen

4.5.1 Ohjelmaosapuolen keksinnöt ja patentit

Jollei asiaa koskevista laeista ja määräyksistä muuta johdu, OCCARin tekemissä ohjelasopimuksissa edellytetään, että ohjelmaosapuoli (alihankkijat mukaan lukien) tekee ensimmäiset ohjelmassa tehtyä keksintöä koskevat patenttihakemukset siinä ohjelmaan osallistuvassa valtiossa, jossa keksintö on tehty. OCCAR vaatii ohjelmaosapuolta ilmoittamaan sille ohjelasopimuksen osalta tehdystä patenttihakemuksista. Lisäksi OCCAR varmistaa, että ohjelmaan osallistuvilla valtioilla on oikeus maksutta käyttää keksintöä tai antaa se käytettäväksi puolustustarkoituksiin. Patenttihakemuksiin, jotka koskevat turvallisuusluokiteltuihin teknisiin tietoihin perustuvia keksintöjä, liitetään asianmukainen ilmoitus asiasta kyseiselle patenttivirastolle.

4.5.2 OCCARin ohjelmaosapuolen keksinnöt ja patentit

4.5.2.1 Jollei asiaa koskevista laeista ja määräyksistä muuta johdu, OCCAR tekee ohjelmaan osallistuvien valtioiden puolesta ensimmäisen keksintöä koskevan patenttihakemuksen ohjelmaosapuolen sijaintivaltiossa. OCCAR ilmoittaa ohjelmaan osallistuville valtioille keksintöä koskevan patenttihakemuksen tekemisestä. Omistusoikeus näihin keksintöihin ja patenteihin on ohjelmaan osallistuvilla valtioilla yhteisesti, jollei ohjelmaa koskevassa yhteistyömuistiossa muuta määrätä. Patenttihakemuksiin, jotka koskevat turvallisuusluokiteltuihin teknisiin tietoihin perustuvia keksintöjä, liitetään asianmukainen ilmoitus asiasta kyseiselle patenttivirastolle. OCCAR tekee sopimuksen yhteisestä omistusoikeudesta.

4.5.2.2 OCCARin hallintoryhmä varmistaa, että asianomaisten ohjelmaan osallistuvien valtioiden patentti- ja patenttihakemusk maksut maksetaan tarvittaessa patentin tai hakemuksen pitämiseksi voimassa.

4.5 Filing of Patent Applications

4.5.1 Programme Contractor Invention and Patents

Subject to relevant laws and regulations, Contracts awarded by OCCAR will require the Contractor (including Sub-Contractors) to file the first patent application(s) relating to a Programme Invention in the Programme Participating State where the invention was made. OCCAR will require the Contractor to inform it of any application filed in association with a Programme Contract. OCCAR will also ensure that Programme Participating State(s) have the right, free of charge, to use or have used the invention for Defence Purposes. Inventions arising from classified technical information will be filed with appropriate notification to the Patent Office concerned.

4.5.2 OCCAR Programme Division Inventions and Patents

4.5.2.1 Subject to relevant laws and regulations, OCCAR will file on behalf of the Programme Participating States the first patent application relating to an invention in the State where the Programme Division is located. OCCAR will inform Programme Participating States of any application filed in respect of an invention. These invention(s) and patent(s) will vest jointly in the Programme Participating States unless otherwise provided for in the MoU. Inventions arising from classified technical information will be filed with appropriate notification to the Patent Office concerned. A co-ownership agreement will be established by OCCAR.

4.5.2.2 OCCAR-EA will ensure that any patents and patent application fees provided by the relevant Programme Participating States are paid as necessary to maintain the patent or application.

4.5.2.3 OCCARin hallintoryhmä varmistaa, että mahdollisesti syntyvä tuotto nostetaan ja hyvitetään osallistuvien valtioiden asianmukaisille kansallisille tileille.

4.5.2.3 OCCAR-EA will ensure any resultant proceeds generated are collected and credited to the appropriate national accounts of the Participating States.

4.5.3 OCCARin keskustoimiston keksinnöt ja patentit

4.5.3 OCCAR Central Office Inventions and Patents

4.5.3.1 OCCAR tekee jäsenvaltioiden puolesta ensimmäiset OCCARin liiketoimintaan liittyvää keksintöä koskevat patenttihakemukset Saksan liittotasavallassa (jossa OCCARin hallintoryhmän keskustoimisto sijaitsee). OCCAR ilmoittaa jäsenvaltioille tällaisen hakemuksen tekemisestä. OCCAR myöntää jäsenvaltioille maksuttoman luvan käyttää keksintöä tai antaa se käytettäväksi mihin tahansa tarkoitukseen. Omistusoikeus tällaisiin keksintöihin ja patentteihin on OCCARilla, jollei johtokunta muuta sovi.

4.5.3.1 OCCAR will file on behalf of the Member States the first patent application(s) for an invention relating to OCCAR business, in the Federal Republic of Germany (location of OCCAR-EA Central Office). OCCAR will inform the Member States of any such application filed. OCCAR will grant the Member States a free licence to use or have used the invention for any purposes. Such invention(s) and patent(s) will vest in OCCAR unless otherwise agreed by the BoS.

4.5.3.2 OCCARin hallintoryhmä varmistaa, että jäsenvaltioiden patentti- ja patenttihakemusk maksut maksetaan tarvittaessa patentin tai hakemuksen pitämiseksi voimassa.

4.5.3.2 OCCAR-EA will ensure that any patents and patent application fees provided by the Member States are paid as necessary to maintain the patent or application.

4.5.3.3 OCCARin hallintoryhmä varmistaa, että mahdollisesti syntyvä tuotto nostetaan ja jaetaan johtokunnan määräämällä tavalla.

4.5.3.3 OCCAR-EA will ensure any resultant proceeds generated are collected and disbursed as directed by the BoS.

4.6 Tietojen suojaaminen OCCARissa

4.6 Protection of Information by OCCAR

4.6.1 OCCAR varmistaa, että kaikkia OCCARin käytettävissä olevia hallitusten toimitamia tietoja käsitellään salassa pidettävänä eikä niitä luovuteta kolmannelle osapuolelle eikä kolmas osapuoli käytä niitä ilman tietojen toimittajan lupaa.

4.6.1 OCCAR will ensure that any government furnished information available to OCCAR will be treated in confidence and shall not be disclosed to, or used by, any third party except as authorised by the furnisher.

4.6.2 OCCAR varmistaa, että OCCARin käytettävissä olevia ohjelmistosopimusten mukaisesti syntyviä tietoja käsitellään salassa pidettävänä ja niitä luovutetaan kolmannelle osapuolelle tai kolmas osapuoli käyttää niitä ainoastaan, jos se on ohjelmistosopimusten mukaan sallittua, ja tällöinkin ainoastaan ohjelmamääräyksiä noudattaen.

4.6.2 OCCAR will ensure that any information arising from Programme Contracts available to OCCAR will be treated in confidence and will not be disclosed to, or used by, any third party except as otherwise stated in the Programme Contracts and in accordance with the Programme Arrangements.

4.6.3 Ohjelmaan osallistuvat valtiot ja OCCAR käsittelevät kaikkia kolmannen osa-

4.6.3 Without prejudice to any existing rights or any rights secured by OCCAR for

puolen tietoja salassa pidettävänä ja noudattavat sovellettavia voimassa olevia salassapitomerkintöjä, sanotun kuitenkin rajoittamatta olemassa olevia oikeuksia tai niitä oikeuksia, joita OCCAR hankkii ohjelmaan osallistuvien valtioiden eduksi.

4.6.4 Sisäisesti OCCARin hallintoryhmä luovuttaa hallitusten toimittamia tietoja ja ohjelmaosapuolen tai alihankkijan tietoja ainoastaan sellaiselle OCCARin henkilöstölle (mukaan lukien lainattu henkilöstö sekä sopimus- ja vuokrahenkilöstö), joka joko suoraan osallistuu ohjelmaan tai jolla on yksittäisten tehtävien hoitamiseen liittyvä tiedonsaantitarve (esimerkiksi keskustuimiston henkilöstö). Tietojen suojaamiseksi OCCARin sisällä kaikkien tällaisten OCCARin henkilöstön jäsenten on yksilöllisesti allekirjoitettava salassapitositoumus ennen kuin he aloittavat työskentelyn OCCARin palveluksessa.

4.7 Turvamerkinnot

OCCARin ja ohjelmaosapuolen (mukaan lukien alihankkijat) tai OCCARin ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden keskenään vaihtamiin tietoihin tehdään tarvittaessa turvamerkinnot, joista ilmenevät omistajan nimi sekä tietoja koskevat luovutus- ja käyttöehdot.

4.8 Toimet luvattoman luovuttamisen tai käytön johdosta

4.8.1 OCCAR voi toteuttaa kaikki asianmukaiset toimet, mukaan lukien oikeudenkäynnin vireillepano, jos joku muu kuin sellainen toimija, josta ohjelmaan osallistuva valtio on vastuussa, luovuttaa tai käyttää tietoja luvatta. Oikeudenkäyntiä ei panna vireille ilman johtokunnan ennakkosuostumusta.

4.8.2 Jos ohjelman tietojen väärinkäytön tai luvattoman luovuttamisen aiheuttaa joku, josta ohjelmaan osallistuva valtio on vastuussa, OCCARin sijasta asianomaiset viranomaiset toteuttavat mahdolliset toimet.

the benefit of the Programme Participating States, the Programme Participating States and OCCAR will treat all third party information in confidence and in accordance with any valid confidentiality marking applied.

4.6.4 Internally, OCCAR-EA will only disclose government furnished information and Programme Contractor or sub-contractor information to any OCCAR personnel (including loaned, contracted and hired staff) either directly involved in the programme or with a need to know for the management of specific tasks (e.g. personnel of Central Office). For protection of information inside OCCAR all such OCCAR personnel individually must sign a Declaration of Confidentiality prior to starting work for OCCAR.

4.7 Protective Marking

Where appropriate, protective marking will be applied to information exchanged between OCCAR and the Programme Contractor (including sub-contractors) or OCCAR and the Programme Participating States, setting out the name of the owner and the terms under which such information can be disclosed and used.

4.8 Action Against Unauthorised Disclosure or Use

4.8.1 OCCAR may take all appropriate action, including legal proceedings, against unauthorised disclosure or use of information by anyone other than those for whom a Programme Participating State is responsible. Legal proceedings will not be commenced without prior BoS approval.

4.8.2 Where such misuse or unauthorised disclosure of programme information is caused by anyone for whom a Programme Participating State is responsible, any action will be the responsibility of the appropriate authorities, not OCCAR.

<p>4.9 Maksu tietojen käyttämisestä</p> <p>OCCAR voi sitoutua maksamaan taustatietojen tai kolmannen osapuolen tietojen käytöstä ainoastaan ohjelmaan osallistuvien valtioiden ennakkosuostumuksella.</p>	<p>4.9 Payment Related to Use of Information</p> <p>Any commitment by OCCAR relating to payment for the use of background information or third party information will be subject to the prior agreement of the Programme Participating States.</p>
<p>4.10 Lupa tietojen käyttämiseen</p> <p>4.10.1 OCCARin neuvottelemat luvat kolmannen osapuolen tietojen käyttämiseen edellyttävät ohjelmaan osallistuvien valtioiden kirjallista ennakkosuostumusta.</p>	<p>4.10 Licences for use of Information</p> <p>4.10.1 Any licences negotiated by OCCAR for the use of third party information will not be agreed without prior written approval of the Programme Participating States.</p>
<p>4.10.2 OCCAR varmistaa, että sopimuksiin ja alihankintasopimuksiin liittyvissä luvissa määrätään vaihtoehdoisen lähteen mahdollisuudesta valmistaa tai muuntaa pitkälle kehitettyjä tarvikkeita.</p>	<p>4.10.2 OCCAR will ensure that licences arising from contracts and sub-contracts provide for the manufacture or modification of developed items by an alternative source.</p>
<p>4.10.3 Jos tällaisissa valmistus- tai muuntamisluvissa määrätään ohjelmaosapuolen taustatietojen käyttöön liittyvistä maksuista, OCCAR neuvottelee näiden lupien ehdot. Jollei muuta sovita, lupiin liitettävät maksut perustuvat yksinomaan ennen sopimuksen tekemistä ilmoitettuihin ohjelmaosapuolen taustatietoihin.</p>	<p>4.10.3 Where such manufacturing or modification licences are to provide for payments in respect of the use of contractor background information the terms of such licences will be negotiated by OCCAR. Any licence payments will be based solely on contractor background information declared prior to the placing of the contract, unless otherwise agreed.</p>
<p>4.10.4 Mahdollisuuksien mukaan OCCAR neuvottelee tällaisten lupien ehdot ennen kyseisten sopimusten tekemistä tai mahdollisimman pian sen jälkeen, ja ennen sopimuksen tekemistä vaaditaan ohjelmaan osallistuvien valtioiden kirjallinen ennakkosuostumus.</p>	<p>4.10.4 As far as possible OCCAR will negotiate the terms of any such licence before the associated contract is signed, or as soon as possible thereafter, and the prior written approval of the Programme Participating States will be required prior to its signature.</p>
<p>4.10.5 Lupiin liittyviä maksuja voidaan määrätä maksettaviksi siitä, että taustatietoja käytetään vaihtoehdoisen ohjelmaosapuolen harjoittamaan valmistukseen tai muuntamiseen. Näiden tietojen käyttämisen muihin tarkoituksiin, mukaan lukien toimitetun varustuksen huoltotuki, käyttö ja integrointi, on ol-tava maksutonta.</p>	<p>4.10.5 Licence payments may be made in respect of the use of background information for manufacture or modification by an alternative contractor. Any use of such information for other purposes including in-service support, operation and integration of equipment provided must be free of charge.</p>
<p>5. Sopimuksia koskevat erityiskysymykset</p>	<p>5. Special Contractual Issues</p>
<p>5.1 OCCARin ehdot</p>	<p>5.1 OCCAR terms and conditions</p>
<p>5.1.1 Asiakirjassa OMP 5 määrätään oh-</p>	<p>5.1.1 OMP 5 provides the procedure and</p>

jelmasopimusta tehtäessä sovellettavista periaatteista ja menettelystä; tähän sisältyvät sopimuksen tekemistä edeltävät tarjousmenettelyt ja valitusmenettelyt.

5.1.2 Asiakirjassa OMP 6 määrätään sopimusten vakioehdoista.

5.2 EU:n asetukset ja direktiivit

Sovellettavan lain noudattamisen lisäksi OCCARin toimintaperiaatteena on noudattaa EU:n asetusten ja direktiivien henkeä, vaikka nämä eivät sido OCCARia.

5.3 Sopimukseen sovellettava laki

5.3.1 Sopimuksen osapuolet määräävät, mitä lakia sopimukseen sovelletaan.

5.3.2 OCCARin toimintaperiaatteena on, että kaikkiin ohjelmaan liittyviin sopimuksiin, jotka OCCAR tekee, sovelletaan samaa kansallista lakia. Mahdollisuuksien mukaan sovelletaan jonkin ohjelmaan osallistuvan valtion lakia.

5.3.3 Laki, jota sovelletaan sellaisiin sopimuksiin, jotka OCCAR tekee toimiessaan ohjelmaan osallistuvien valtioiden nimissä, voidaan valita seuraavien joukosta seuraavassa järjestyksessä:

- ohjelmaan osallistuvien valtioiden etusijalle asettama laki, tavallisesti jonkin ohjelmaan osallistuvan valtion laki,
- OCCARin etusijalle asettama laki, tavallisesti sopimuksen tekemisen ohjelmajaoston sijaintipaikassa sovellettava kansallinen laki, tai jos muita sopimuksia on jo tehty, näihin sovellettava laki,

- ohjelmaosapuolen rekisteröidyssä toimipaikassa tai pääasiallisessa toimipaikassa sopimusta toteutettaessa sovellettava kansallinen laki; tällöin tarjouskilpailun tarjouspyynnössä on selvästi mainittava, että mahdolliseen sopimukseen sovellettavan lain valintaan on saatava OCCARin hallintoryhmän suostumus.

5.3.4 Laki, jota sovelletaan sellaisiin OCCARin tekemiin sopimuksiin, joissa se toimii

policy to be followed when placing a programme contract; this includes tender activities and complaint procedures prior to contract placement.

5.1.2 OMP 6 provides standard contract terms and conditions.

5.2 EU Regulations and Directives

In addition to complying with applicable law, it is OCCAR policy to respect the spirit of EU Regulations and Directives, which are not binding upon it.

5.3 Law of the Contract

5.3.1 The law of the contract will be determined by the parties to the contract.

5.3.2 It is OCCAR's policy that all contracts let by OCCAR within a Programme will apply the same national law. Where practicable it should be the law of one of the Programme Participating States.

5.3.3 The law applicable to contracts let by OCCAR where OCCAR acts in the name of the Programme Participating States may be selected from one of the following, in the following order:

- Any preference expressed by Programme Participating States, usually the law of one of the Programme Participating States;

- Any preference expressed by OCCAR, usually the national law applicable to the location of the Programme Division which places the contract or, if other contracts have already been placed, the same law as those apply;

- The national law applicable to the location of the Contractor's registered office or principal place of business for the performance of the contract. In this event any ITT/RFP in a competitive tendering should clearly state that the law applying to any resultant contract will be subject to agreement by OCCAR-EA.

5.3.4 The law applicable to contracts let by OCCAR where OCCAR acts in its own name

omissa nimissään, voidaan valita seuraavien joukosta seuraavassa järjestyksessä:

- CARin etusijalle asettama laki, tavallisesti sopimuksen tekvän ohjelmajaoston sijaintipaikassa sovellettava kansallinen laki, tai jos muita sopimuksia on jo tehty, näihin sovellettava laki,

- ohjelmaosapuolen rekisteröidyssä toimipaikassa tai pääasiallisessa toimipaikassa sopimusta toteutettaessa sovellettava kansallinen laki; tällöin tarjouskilpailun tarjouspyynnössä on selvästi mainittava, että mahdolliseen sopimukseen sovellettavan lain valintaan on saatava OCCARin hallintoryhmän suostumus.

5.3.5 OCCARille siirrettyihin sopimuksiin sovellettavaa lakia ei vaihdeta.

5.4 Kieli

Kaikki OCCARin tekemät sopimukset laaditaan jollakin yleissopimuksen 4 artiklassa mainituista virallisista kielistä, ja tämä kieli on sopimusta tulkittaessa ratkaiseva kieli riippumatta siitä, vastaako sopimukseen sovellettava laki mitään virallisista kielistä.

5.5 Arvonlisävero

Ennen kuin OCCAR tekee ohjelmasopimuksen, ohjelmaosapuoli ja asianomaiset kansalliset viranomaiset määrittävät sen vero vaikutukset, ja nämä vaikutukset otetaan huomioon ohjelmasopimuksissa.

5.6 Vientimaksut

Ohjelmapäätöksen mukaisesti OCCARin hallintoryhmä varmistaa, että ohjelmasopimukset sisältävät asianmukaiset määräykset siitä, että jos ohjelmaosapuolet harjoittavat myyntiä muihin valtioihin kuin ohjelmaan osallistuviin valtioihin, tästä ilmoitetaan OCCARille, ja myynnistä mahdollisesti määrättävät maksut kannetaan ja hyvitetään asianmukaisille kansallisille tileille kunkin osallistuvan valtion antamien ohjeiden mukaisesti.

may be selected from one of the following, in the following order:

- Any preference expressed by OCCAR, usually the national law applicable to the location of the Programme Division which places the contract or, if other contracts have already been placed, the same law as those apply,

- The national law applicable to the location of the Contractor's registered office or principal place of business for the performance of the contract, in this event the ITT/RFP in a competitive tendering should clearly state that the law applying to any resultant contract will be subject to agreement by OCCAR-EA.

5.3.5 As far as contracts transferred to OCCAR are concerned, there will be no change to the law of such contracts.

5.4 Language

All contracts let by OCCAR are to be written in one of the official languages stated in Article 4 of the Convention and be the ruling language for the contract, whether or not the law applicable to the contract corresponds to one of the official languages.

5.5 Value added tax

Before OCCAR places any programme contract, the fiscal implications will be determined by the Programme Contractor and the relevant national authorities and be reflected in the programme contracts.

5.6 Levies on Export Sales

In accordance with the Programme Decision OCCAR-EA will ensure the programme contracts contain adequate provisions to ensure any potential sales by Contractors to non Participating States are notified to OCCAR and any resultant levies are collected and credited to the appropriate national accounts in accordance with instructions given by each Participating State.

5.7 OCCARin etiikka

Jäsenvaltioiden toimintaperiaatteiden perusteella OCCAR laatii eettisten periaatteiden luettelon. Jokaisessa OCCARin tekemässä sopimuksessa on määräykset, joissa edellytetään sopimuksen noudattamista, ja ohjelmasopuolta vaaditaan toistamaan nämä vaatimukset myös alihankintasopimuksissa.

6. Viiteasiakirjat

OCCARista tehty yleissopimus
OMP 2: Ohjelman integrointimenettelyt
OMP 5: Sopimuksetekomenettely
OMP 6: Sopimusehdot

7. Hallinnointimääräysten tarkistusaikataulu

Tarvittaessa kolmen vuoden välein.

5.7 OCCAR ethics

Based on the policies of the Member States OCCAR will set up a list of ethics. Every contract placed by OCCAR will contain provisions requiring adherence and the contractor will be required to flow this down through sub-contracts.

6. Reference documents

OCCAR Convention
OMP 2: Programme Integration Procedures
OMP 5: Contract Placement Procedure
OMP 6: Contract Terms and Conditions

7. Revision schedule for this procedure

Every three years, if necessary.